

**RÅSTOFTILLADELSE FOR GRAVEOMRÅDE BLÆRE
NORD UDV., VESTHIMMERLANDS KOMMUNE**

Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af sand, sten og grus

På ejendommen Lyngholmvej 19 og Blærevej 107A og B, 9600 Aars, matr.nr. 3v, 19g, 23g, 3i, 3k og 16t Blære By, Blære

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

OVERSIGTSSKEMA

Råstofgravens beliggenhed	Lyngholmvej 19 og Blærevej 107A og B, 9600 Aars, matr.nr. 3v, 19g, 23g, 3i, 3k og 16t Blære By, Blære
Råstofgravens areal	21,1 ha
Råstoftype og tilladt mængde	Sand, sten og grus 450.000 m ³ pr. år
Tilladelsens varighed	10 år 10. november 2022 – 10. november 2032
Sagsnummer	2021-038057
Tidligere meddelte tilladelser	Ingen tidligere tilladelser på de pågældende areal
Offentliggørelse	10. november 2022
Klagefristens udløb	4 uger efter offentliggørelse
Frist for efterbehandling	10. november 2032 og senest 1 år efter endt indvinding
Indvinder	JJ Grus A/S, Jellingvej 19, 9230 Svenstrup J
Ansøger	JJ Grus A/S, Jellingvej 19, 9230 Svenstrup J
Grundejere	Per Warmning, Lyngholmvej 16, 9600 Aars Ejer af matr.nr. 3v, 19g, 23g, 3i, 3k og 16t Blære By, Blære
Indvinders telefon/mobilnummer	40 12 51 71
Indvinders e-mailadresse	kj@kristianrytter.dk
Indvinders CVR-nummer	87916111
Driftsansvarlig(e)	Morten Østerlev, tlf.: 51 62 22 65, e-mail: morten@jj-grus.dk Kenny Jensen, tlf: 40 12 51 71, e-mail: kj@kristianrytter.dk
Region Nordjylland	Tlf.: 97 64 80 00, e-mail: raastoffer@rn.dk
Region Nordjylland – Jacob Frydkjær Winde	Tlf.: 20 59 22 55, e-mail: j.winde@rn.dk

Tilladelse til råstofindvinding

på matr.nr. 3v, 19g, 23g, 3i, 3k og 16t Blære By, Blære, Vesthimmerlands Kommune
indtil 10. november 2032.

Sagsnummer: 2021-038057

Ansøger:	Indvinder:	Lodsejer:
JJ Grus A/S Jellingvej 19 9230 Svenstrup J CVR-nr.: 87916111	JJ Grus A/S Jellingvej 19 9230 Svenstrup J CVR-nr.: 87916111	Per Warming Lyngholmvej 16 9600 Aars CVR-nr.: 18187590

Region Nordjylland den 10. november 2022

Jacob Frydkjær Winde

Råstofsagsbehandler

Kvalitetssikret af

Sofie Hammer Jensen

Råstofsagsbehandler

INDHOLD

Oversigtsskema	3
1. Tilladelsen	7
1.1 Råstofloven	7
1.2 Miljøvurderingsloven	7
1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)	7
1.4 Bilag IV-arter	8
1.5 Indsatsbekendtgørelsens § 8	8
1.6 Vandforsyningsloven	8
1.7 Miljøbeskyttelsesloven	8
1.8 Naturbeskyttelsesloven	9
1.9 Museumsloven	9
1.10 Skovloven	9
1.11 Vandløbsloven	9
1.12 Vejloven og Privatvejsloven	9
1.13 Jordforureningsloven	9
1.14 Jernbaneloven	9
2. Vilkår	10
2.1 Vilkår efter råstofloven	10
3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	19
3.1 Generel klagevejledning	19
3.2 Klagevejledning for de enkelte love	19
3.3 Underretning	20
4. Grundlag for tilladelsen	21
4.1 Ansøgningens indhold	21
4.2 Høring vedr. ansøgning	21
4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse	24
5. Regionens behandling af sagen	27
5.1 Råstofplanen	27
5.2 Miljøvurderingsloven	27
5.3 Kommuneplan og lokalplan	28
5.4 Grundvand og overfladevand	28
5.5 Natur og landskab	32
5.6 Miljømæssige forhold	35
5.7 Udkast til efterbehandlingsplan	38
5.8 Region Nordjyllands samlede vurdering	39
Bilag A: Oversigtskort i målforhold 1:25000	40
Bilag B: Luftfoto i målforhold 1:6500	41
Bilag C: Idéskitse til efterbehandling	42
Bilag D: Udkast til deklaration/servitut vedrørende efterbehandling	46
Bilag E: Generelle bestemmelser	47
Bilag F: Uddrag af museumsloven – jf. lovbek. nr. 358 af 8. april 2014	50
Bilag G: Høringssvar til udkast af tilladelse - DN Vesthimmerland	52

1. Tilladelsen

1.1 Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7 stk. 1, meddeler Region Nordjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af op til 450.000 m³ sand, sten og grus på i alt 21,1 hektar på matr.nr. 3v, 19g, 23g, 3i, 3k og 16t Blære By, Blære, se bilag A og B.

Tilladelsen er gældende i perioden fra 10. november 2022 til 10. november 2032.

Tilladelsen meddeles på vilkår i henhold til råstoflovens § 10 samt i henhold til anden relevant lovgivning, som beskrevet under afsnit 2.2.

1.2 Miljøvurderingsloven²

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a. Region Nordjylland har gennemført en screening af projektets indvirkning på miljøet. Region Nordjylland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

Region Nordjylland har den 17. maj 2022 truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/råstoffer.

Se nærmere i afsnit 5.2.

1.3 Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)³

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6 foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (Natura 2000-væsentlighedsvurdering).

Hvis det vurderes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmål-sætningen for det pågældende område. Viser konsekvensvurderingen, at det ansøgte vil skade Natura 2000-områdets integritet, kan der ikke meddeles tilladelse.

Region Nordjylland har vurderet, at projektet hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Det er derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000-områder. Vurderingen fremgår af afsnit 5.5.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

² Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

³ Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

1.4 Bilag IV-arter

Det følger af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse efter råstofflovens § 7, hvis det ansøgte kan:

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a, eller
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Disse arter omtales samlet som bilag IV-arter.

Habitatbekendtgørelsen indeholder i § 10 et krav om, at ved administration af bekendtgørelsens §§ 7 og 8, skal planer og projekter vurderes i forhold til deres virkning på bilag IV (bilag IV-artsvurdering).

Det er Regionens vurdering, at der ikke er oplagte yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter på eller i direkte tilknytning til det ansøgte projektområde. Ligeledes er det Regionens vurdering, at projektet ikke giver anledning til påvirkninger eller emissioner som kan påvirke yngle- eller rasteområder udenfor projektområdet.

På baggrund af ovenstående forventes projektet ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Vurderingen fremgår af afsnit 5.5.

1.5 Indsatsbekendtgørelsens⁴ § 8

Før der gives tilladelse efter råstofflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte, kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstoffindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden for overfladevandområder eller grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Vurderingen fremgår af afsnit 5.4.

1.6 Vandforsyningsloven⁵

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandforsyningsloven.

1.7 Miljøbeskyttelsesloven⁶

Der er ikke søgt om tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven.

⁴ Bekendtgørelse nr. 449 af 11. april 2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1450 af 5. oktober 2020 om vandforsyning m.v.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019 om miljøbeskyttelse.

1.8 Naturbeskyttelsesloven⁷

Der er ikke søgt om dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

1.9 Museumsloven⁸

Der er ikke søgt om dispensation fra museumsloven.

1.10 Skovloven⁹

Der er ikke søgt om dispensation fra skovloven.

1.11 Vandløbsloven¹⁰

Der er ikke søgt om tilladelse efter vandløbsloven.

1.12 Vejloven og Privatvejsloven¹¹

Vesthimmerlands Kommune træffer afgørelse om vejadgang til Blærevej.

Afgørelser om vejadgang er ikke omfattet af samordningspligten og behandles af den pågældende vejmyndighed (Vesthimmerlands Kommune), særskilt fra råstoftilladelsen.

1.13 Jordforureningsloven¹²

Der er ikke søgt om dispensation fra eller tilladelse efter jordforureningsloven.

1.14 Jernbaneloven

Der er ikke søgt om tilladelse efter jernbaneloven.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 om naturbeskyttelse.

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af museumsloven.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019 om skove.

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

¹¹ Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v.

Lovbekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015 om private fællesveje.

¹² Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

2. Vilkår

Vilkårene i denne tilladelse er bindende for indvinder og eventuelle ejere af de matrikler, der er givet tilladelse til at indvinde på.

2.1 Vilkår efter råstofloven

Før indvindingen begynder

1. Først når Region Nordjylland har givet en igangsætningstilladelse, må arbejdet med at afrømme overjord og at indvinde råstoffer begynde. Igangsætningstilladelsen kan tidligst gives, når klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke iværksættes, før klagen er behandlet af klagemyndigheden.

Inden igangsætningstilladelsen kan gives, skal vilkår 2-5 være opfyldte.

2. Der skal foreligge en tilladelse til vejadgang fra Vesthimmerlands Kommune.
3. Indvinder skal udarbejde en grave- og efterbehandlingsplan, så den opfylder vilkårene i tilladelsen og tilgodeser landskabelige interesser. Grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Nordjylland.

Hvis forholdene kræver det, kan Region Nordjylland senere i indvindingsforløbet stille krav om, at indvinder skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, som skal godkendes af Region Nordjylland.

Grave- og efterbehandlingsplanen skal som minimum indeholde følgende:

- a. Graveplan – mindst i målforhold 1:2.000.
 - b. Efterbehandlingsplan – mindst i målforhold 1:2.000.
 - c. Et snit med områdets profil i målforhold 1:500 eller 1:1.000. Højdemål bør vises fem gange større end de vandrette mål. Snittet skal vise det nuværende og det fremtidige terræn i forhold til skel og grænserne for efterbehandling og gravning. Gravedybden skal også vises.
 - d. Grænsen for efterbehandling, som skal vises, fremgår af afsnit 2.1.2, mens grænsen for gravning skal fastlægges i grave- og efterbehandlingsplanen. Grænsen for gravning skal sikre, at der er tilstrækkelige materialer til rådighed ved efterbehandlingen. Der skal beregnes, hvor meget overjord der er til rådighed for opbygning af skråningsanlæggene, hvorved neddozning af regulære materialer evt. kan reduceres og grænsen derved kan fastlægges nærmere grænsen for efterbehandling
 - e. Gravning og efterbehandling skal foregå i etaper.
 - f. Indvinder skal oplyse, hvor stort et areal, der ønskes afrømmet, når indvindingen er størst.
 - g. Graveretning skal vises.
 - h. Adgangen til området, hvor indvindingen skal ske, skal vises.
 - i. Placering af produktionsanlæg, lagerplads, tankanlæg samt depoter for overjord og muld skal fremgå af planen. Placering skal ske inden for grænsen for efterbehandling.
 - j. Oplysninger om skrænthældning.
4. Grænsen for det areal der må graves i, skal sættes af i marken efter nærmere aftale med Region Nordjylland. Derefter skal der indsendes et målrids af gravegrænsen til Region Nordjylland, hvor afmærkningspælernes placering er angivet. Pælene til afmærkning mv. må ikke fjernes og skal sikres, så de ikke bliver beskadiget. Det kan fx ske med betonringe.
 5. Region Nordjylland skal have en garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring. Garantien størrelse bliver beregnet af Region Nordjylland i forbindelse med godkendelse af grave- og efterbehandlingspla-

nen. Garantien pristalsreguleres automatisk en gang om året med Danmarks Statistiks omkostningsindeks for anlæg, jordarbejder mv. og med den aktuelle dato som udgangspunkt. Garantien frigives først, når efterbehandlingen er gennemført og godkendt af Region Nordjylland.

Region Nordjylland kan til enhver tid ændre garantiens størrelse, hvis forudsætningerne for beregningerne ændres. Det kan fx være tilfældet, hvis indvindingen sker på en måde, så efterbehandlingen vil koste mere end først antaget.

Hvis indvinder ønsker at anlægge interne veje i råstofgraven, stilles der en separat garanti for fjernelse af disse.

Tinglysning

6. Der skal indbetales kr. 1.750,- til dækning af afgiften for tinglysning af servitut/deklaration om vilkår for indvindingen. Region Nordjylland sender ansøger en separat regning for dette.

Oplysning om hvornår gravearbejdet påbegyndes

7. Region Nordjylland skal underrettes, inden indvindingen påbegyndes. Underretningen skal ske skriftligt.
8. Hvis indvinder ikke ønsker de arkæologiske interesser afklaret gennem en forundersøgelse, skal indvinder senest 4 uger før muldafrømning underrette Vesthimmerlands Museum om, hvornår arbejdet bliver sat i gang.

Kontaktoplysninger på museet er:

Vesthimmerlands Museum, Søndergade 44, 9600 Aars, tlf. 98 62 53 77, e-mail: byggesager@vmus.dk

2.1.1 Omfanget af retten til at indvinde

9. Området, hvor indvindingen mv. må ske, er på 21,1 hektar og fremgår af bilag B.
10. Indvinding andre steder på ejendommen end det tilladelsen omfatter, kræver en ny tilladelse efter råstofloven.
11. Tilladelsen gælder kun indvinding af 450.000 m³ sand, sten og grus pr. år over en 10-årig periode.
12. Overjord og muld må ikke fjernes fra det område, indvindingen er tilladt på, men skal bruges til efterbehandlingen, jf. dog vilkår 37.
13. Hvis der er ønske om at indvinde muld, overjord, andre råstoffer eller større mængder end de ovenstående skal det anmeldes til Region Nordjylland, jf. råstoflovens § 9 stk. 2.
14. Der må ikke graves dybere end til kote 27-22 meter (DVR90). Det oprindelige terræn varierer fra ca. kote 48 til kote 35 meter (DVR90). Uanset foranstående dybdegrænse må der aldrig graves tættere grundvandsspejlet end 2 meter. Grundvandspotentialet er i henhold til data fra GRUKOS beliggende i kote 25-20 meter (DVR90).
15. Region Nordjylland kan på et hvilket som helst tidspunkt stille krav om, at grundvandsspejlets beliggenhed skal måles. Målingen skal foregå i marts eller april måned.
16. Hvis det ønskes at grave dybere end tilladt, kræver det en ny afgørelse efter Råstofloven.
17. Der må aldrig uden tilladelse inddrages større arealer til at indvinde på, end det areal som er lagt til grund for beregning af garantien.

18. Hvis der i forbindelse med indvindingen blotlægges dræn, skal Region Nordjylland og Vesthimmerlands Kommune underrettes og drænene skal omlægges for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende¹³. Andre løsninger kan i særlige tilfælde findes, men kun med tilladelse fra Vesthimmerlands Kommune.
19. Anvendelse af knust beton eller tegl til anlæg af interne køreveje forudsætter forudgående godkendelse fra Region Nordjylland.

2.1.2 Afstandskrav m.v.

20. Der må ikke rømmes muld og overjord af eller graves tættere på:
- Drikkevandsforsyning end 75 meter.
 - Naboskel end 5 meter.
 - Offentlig vej end 10 meter fra vejens areal. Råstofindvindingen skal foretages så afstand til offentlig vej er mindst 2 x gravedybde med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. vejlovens § 73).
 - Privat fællesvej og privat vej end 5 meter fra vejens areal. Råstofindvindingen skal foretages så afstand til privat fællesvej/private vej er mindst 2 x gravedybde med mindre, der foreligger en dispensation fra vejmyndigheden (jf. lov om privat fællesvej § 36, stk. 2).
 - Sten- og jorddiger end 5 meter.
 - Områder omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3 end 25 meter.
 - Nabobeboelser end
 - 100 meter uden støjvold
 - 60 meter ved anlæg af 3 meter høj støjvold
21. Der skal etableres støjvolde, som vist på oversigtskort i bilag B.
22. Ved etablering af jordvolde skal voldens fod overholde afstandskrav jf. vilkår 20 pkt. b, c, d, e og f. Voldens fod skal placeres i en afstand på mindst tre meter fra vejarealet af offentlig vej, privat fællesvej og privat vej og må ikke placeres nærmere end to gange højdeforskellen mellem påfyldningen og vejens areal (jf. vejlovens § 73 og lov om privat fællesvej § 36, stk. 2).

Skelgennemgravning

23. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Anlæg på skrån timer under indvinding

24. Under gravning og fordeling af overjord må skrænterne ikke have anlæg/hældning, så der er fare for udskridning.

2.1.3 Driftstider

Tilladelige driftstider er opført i tabel 1.

Driftstider	Hverdage	Lørdage
Gravemaskiner, transportanlæg og reparationsanlæg mv.	Kl. 07.00 – 18.00	Kl. 07.00 – 14.00

¹³ Hjemlen findes i råstofloven § 10, stk. 3

Udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område	Kl. 06.00 – 18.00	Kl. 07.00 – 14.00
--	-------------------	-------------------

Tabel 1 – Tilladte driftstider

25. Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid, og der må ikke forekomme drift i råstofgraven på søn- og helligdage.
26. En udvidelse af driftstiden kan aftales med Region Nordjylland. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af de normale driftstider skal være Region Nordjylland i hænde senest 14 dage før afvigelsen forventes at være nødvendig.
27. Uden for driftstid skal adgangsvejen til råstofgraven være aflåst/afspærret med hegn, bom, kæde eller lignende.

2.1.4 Efterbehandling

28. Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til jordbrugsdrift eller naturmæssige formål, herunder lysåben natur, skov, ekstensivt landbrug eller rekreative formål eller en kombination af disse.
29. Skrænten langs Blærevej og skrænterne langs matr.nr. 17r Blære By, Blære må ikke efterbehandles med en hældning stejlere end 1:4.
30. Såfremt dele af området, hvor indvindingen har fundet sted, bliver udpeget som vandindvindingsopland til et alment vandværk,
 - skal det ved efterbehandlingen sikres, at der ikke kan ske overfladeafstrømning til vandindvindingsoplandet fra de arealer der efterbehandles til jordbrugsdrift.
 - må der ikke anvendes gødning og pesticider på den del af det efterbehandlede areal, der er omfattet af udpegningen.

Ved jordbrugsdrift

31. Skrænters hældning/anlæg ved efterbehandling til jordbrugsdrift:
En hældning ikke stejlere end 1:4 og tilpasset det omkringliggende landskab
32. Jordlagene skal opbygges sådan, at jorden bliver bedst mulig til skov- og jordbrug bagefter. Det kan betyde, at indvinder skal bytte om på overjordens forskellige lag, hvis indvinder støder på lag med bedre egenskaber end det, der oprindeligt lå øverst. F.eks. skal jord med mest ler ligge øverst lige under muldlaget, mens bagharp skal ligge nederst.
33. Ved efterbehandling skal der ske grubning af gravens bund.

Ved naturformål

34. Skrænters hældning/anlæg ved efterbehandling til naturmæssige formål:
En hældning ikke stejlere end 1:2 og tilpasset det omkringliggende landskab, jf. dog vilkår 29.
35. Der må som udgangspunkt ikke lægges muld på skrænter som efterbehandles stejlere end 1:4. Ved efterbehandling af delområder til skov/beplantning, ekstensivt landbrug eller rekreative formål kan der udlægges muld og beplantes med hjemmehørende arter.

Generelle vilkår vedr. overjord og muld

36. Den nødvendige mængde muld og overjord til efterbehandling skal til enhver tid forefindes i depot på arealet og genudlægges i forbindelse med efterbehandling.
37. Muld kan afsættes i det omfang at det ikke benyttes til efterbehandlingen.
38. Overjord og muld skal opbevares i adskilte depoter. Under depoter for overjord skal mulden være rømmet af, inden opbygningen af depotet påbegynder.
39. Jord med humus i, fx muld, tørvejord og lignende, må ved efterbehandlingen ikke tildækkes af andre jordarter, da indholdet af organisk materiale ved tildækning giver risiko for forurening af grundvandet på grund af nedbrydning af det organiske materiale.
40. Overjord og muld på arealet mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen skal rømmes af, inden skråningerne dozes ned. Når de har det rette anlæg, lægges overjord og muld på igen.
41. For at beskytte grundvandet skal der ved efterbehandlingen lægges et lag af muldjord i bunden af graven. Laget skal være mindst 30 cm.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingsplan

42. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinder og ejer(e), indtil Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
43. En eventuel ny indvinder skal komme med forslag til grave- og efterbehandlingsplan, som Region Nordjylland skal godkende.
44. Region Nordjylland kan til enhver tid kræve en ajourført plan forelagt til godkendelse, hvis indvinding og/eller efterbehandlingen ønskes ændret i forhold til den plan, der allerede er godkendt. Region Nordjylland kan kræve, at der skal foretages et nivellement og en opmåling, hvis grave- og efterbehandlingsplanen skal revideres.
45. Såfremt dele af råstofindvindingsarealet bliver udpeget som vandindvindingsopland til et alment vandværk, kan Region Nordjylland kræve en ajourført efterbehandlingsplan forelagt til godkendelse.
46. Såvel lodsejer/grundejer og indvinder har pligt til at rette sig efter de henvisninger, som Region Nordjylland måtte give for at udføre alle de arbejder, planen handler om.

Generelle vilkår vedr. efterbehandlingen

47. I tilfælde af, at der under gravningen afdækkes særlige landskabsformer, blottede profiler mv., som særlig tydeligt afspejler landskabets opbygning, den geologiske historie eller de geologiske processer skal disse søges bevaret.
48. I forbindelse med efterbehandlingen kan der efterlades geologiske profiler efter aftale med Region Nordjylland.
49. Adgangsvejen, interne veje og støjvolde skal fjernes i forbindelse med gravearealets reetablering.
50. Alle bygninger, produktionsanlæg og installationer, der er etableret i forbindelse med råstofindvindingen fjernes fra arealerne inden efterbehandlingen kan godkendes.
51. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 10. november 2032.

52. Inden større arbejder med at efterbehandle sættes i gang, skal Region Nordjylland have besked om det, så eventuelle tvivlsspørgsmål kan blive afklaret.
53. Når efterbehandlingen er slut, skal Region Nordjylland have besked om det. Region Nordjylland skal foretage tilsyn inden efterbehandlingen kan godkendes.
54. Pligten til at afslutte efterbehandlingen indtræder, hvis indvindingen har ligget stille i et år, og omgående hvis tilladelsen bliver kaldt tilbage, medmindre du/I har en særlig aftale med Region Nordjylland om en længere frist.

2.1.5 Forebyggelse mod jord- og grundvandsforurening

55. Hvis der sker uheld, hvor der spildes olie eller brændstof, skal der gøres en omgående afværgeindsats ved kontakt til Beredskabsstyrelsen og orientering til Region Nordjylland.

Opbevaring og håndtering af brændstof m.v.

56. Tanke, beholdere m.v. til opbevaring af olieprodukter, motorbrændstof og lignende skal overholde olietankbekendtgørelsens¹⁴ regler. Tanke skal være typegodkendt efter olietankbekendtgørelsens regler eller i henhold til ADR-konventionen (entreprenørtanke).
57. Overjordiske brændstoftanke med tilhørende slanger, studse m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container med tæt spildbakke. Hvis tanken ikke er dobbeltvægget, skal spildbakken kunne rumme indholdet af brændstoftanken.
58. Tromler og andre beholdere med olie, spildolie m.v. skal anbringes i en lukket, aflåselig container med tæt spildbakke, der kan rumme indholdet af den største beholder der opbevares.
59. Al tankning af maskiner skal foregå under konstant opsyn
60. Overjordiske tanke til motorbrændstof, fyringsolie m.v. skal sikres mod påkørsel
61. Spild af brændstof, olie m.v. skal straks opsamles. Alt opsamlet spild inkl. brugt opsugningsmateriale skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

Kørende og stationært materiel

62. Såfremt der udenfor råstofgravens driftstider, se afsnit "Driftstider", skal henstå køretøjer i selve råstofgraven, skal dette ske på et befæstet areal. Det befæstede areal skal være indrettet således, at spildte væsker ikke kan løbe væk eller sive ned.
63. Alt stationært og kørende materiel skal regelmæssigt inspiceres for olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres. Der må ikke ske reparationer i råstofgraven, undtaget hvis dette sker på et impermeabelt underlag. Eventuelle reparationer skal foregå indenfor råstofgravens tilladte driftstider.
64. Der må ikke ske vask af materiel i råstofgraven.
65. Hvis der ønskes opstilling af andet materiel end det ansøgte: 1 gravemaskine, 2-3 gummigeder, 1 tør-sorteringsanlæg/powerscreen, 1 transportbånd og 1 kegleknuser skal der fremsendes oplysninger herom til Region Nordjylland, der i givet fald vil fastsætte de nødvendige supplerende vilkår.

Kemikalier

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

66. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier eller lignende stoffer i råstofgraven, herunder kemiske midler til plantebekæmpelse, af hensyn til risikoen for forurening af grundvandet.
67. Brug af tørsalte eller midler til at dæmpe støv kan ske efter aftale med Region Nordjylland.

2.1.6 Affald

68. Råstofgraven må ikke bruges til at opbevare fyld, affald eller andet der ikke stammer fra graven. Der skal træffes foranstaltning til hindring af ukontrolleret aflæsning af affald og jordfyld.

Ejer og indvinder har ansvaret for, at der ikke – hverken midlertidigt eller varigt – henlægges affald af nogen slags, samt for at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

69. Affald skal bortskaffes i henhold til affaldsbekendtgørelsen og Vesthimmerlands Kommunes "Regulativ for erhvervsaffald".
70. Eventuel tilførsel af jord til råstofgraven (§ 52-dispensation) skal søges særskilt hos Region Nordjylland.

2.1.7 Støj og vibrationer

71. Råstofgravens eksterne støjniveau må ikke overstige grænseværdierne, som det fremgår af tabel 2.

Tidsrum	Mandag – fredag kl. 07.00–18.00	Mandag – fredag kl. 18.00–22.00	Alle dage kl. 22.00–07.00	Maksimalværdi Kl. 22:00-07:00
Områdetype:	Lørdag kl. 07.00–14.00	Lørdag kl. 14.00–22.00		Angivet som dB(A) med tids- vægtning fast
Nærmestliggende enkeltbolig i det åbne land (sidestilles med områdetype 3)	55	45	40	55
Boliger i byer og åben, lav bebyggelse (områdetype 5)	45	40	35	50

Tabel 2 – Grænseværdier for støj målt efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledninger nummer 6/1984 eller beregnet efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nummer 5/1993 og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydniveau i dB (A).

De anførte grænseværdier i de tre første kolonner, skal overholdes indenfor følgende referencetidsrum:

- For dagperioden på hverdage mandag til fredag samt søn- og helligdage kl. 07.00–18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
- I dagperioden på lørdage kl. 07.00–14.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 7 timer. I perioden fra kl. 14.00-18.00 på lørdage skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 4 timer.¹⁵
- For aftenperioden alle ugens dage kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede time.

¹⁵ Fastsat efter "Orientering fra Miljøstyrelsens Referencelaboratorium for støjmålinger", nr. 10, november 1989.

- For natperioden kl. 22.00-07.00 alle ugens dage skal grænseværdierne overholdes indenfor den mest støjbelastede halve time.

72. Ved boliger for ejeren eller indvinderen af råstofgrave må støjen dog overstige grænseværdierne.
73. Hvis råstofmyndigheden finder det nødvendigt, skal indvinderen på råstofmyndighedens forlangende lade udføre målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledninger, jf. afsnittet om støj. Målingerne eller beregningerne foretages af et firma, der enten er akkrediteret til det eller godkendt af råstofmyndigheden. Målinger eller beregninger udføres normalt højst en gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Der skal aftales med Region Nordjylland, hvor der skal måles.
74. Den for et område gældende støjgrænse anses for overholdt, hvis de målte eller beregnede værdier – fratrukket ubestemtheden på målingen – er mindre eller lig med støjgrænseværdien. Målingerne og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes, jf. Miljøstyrelsens støjvejledninger. Støjmålinger eller støjberegninger skal udføres og gennemføres under forhold, hvor råstofgraven er i fuld drift.
75. Hvis målingerne eller beregningerne viser, at støjen er højere end tilladt, skal indvinderen sørge for, at der bliver gjort noget for at dæmpe støjen. Nye målinger eller beregninger skal kunne bevise, at støjen derefter ligger indenfor det tilladte.

Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om nødvendigt kræves støjdæmpet, således at grænseværdierne kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummi-belægning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

76. Indvinderen skal afholde alle udgifter til støjmålinger og –beregninger.

Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

77. Der accepteres i anlægs- og efterbehandlingsfasen en periode på 3 uger om året, hvor der i tidsrummet kl. 7.00-17.00 på hverdage accepteres et støjniveau på 60 dB(A)
78. Indvinder skal underrette Region Nordjylland om, hvilken periode der forventes et højere støjniveau senest 5 arbejdsdage før, de støjende arbejder skal foretages.

Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

79. Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af råstofgravens bidrag til støjen, målt indendørs i de berørte bygninger, overstiger grænseværdierne, som fremgår af Tabel 3.

Anvendelse	A-vægtet Lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet Infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende		
Aften/nat (kl. 18.00-07.00)	20	85
Dag (kl. 07.00-18.00)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Tabel 3 – Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 Pa).

Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB.

80. Driften af råstofgraven må ikke medføre, at der udsendes vibrationer, som overstiger grænseværdierne, jf. Tabel 4, målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger.

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau Law i dB
Boliger i det åbne land (hele døgnet)	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	80
Erhvervsbebyggelse	85

Tabel 4 – Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S.

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

81. Efterfølgende skal indvinderen på forlangende fra og efter nærmere aftale med Region Nordjylland, fx ved naboklager, lade udføre målinger og beregninger til dokumentation af, at grænseværdierne, jf. tabel 3 og 4, er overholdt. Dokumentation sker ved fremsendelse af skriftlig rapport over målinger og beregninger til Region Nordjylland.

Hvis målinger viser, at den lavfrekvente støj, infralyd eller vibrationer er for store, skal de dæmpes ned. Derefter skal der laves nye målinger, som dokumenterer, at grænseværdierne nu kan overholdes. Der kan maksimalt kræves én måling af hver type pr. kilde pr. år.

82. Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen på det aktuelle område. Målinger eller beregninger skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre "Miljømåling – ekstern støj".

Virksomheden afholder selv alle udgifter i forbindelse med dokumentation af de aktuelle vilkår.

83. Grænseværdierne for lavfrekvent støj og infralyd, jf. tabel 3 anses for overholdt, når et konkret måleresultat, uden tillæg eller fradrag for målingens ubestemthed, er lig med eller under den pågældende grænse.

Grænseværdierne for vibrationer, jf. tabel 4, anses for overholdt, når et konkret måleresultat ikke overskrider den pågældende grænse.

2.1.8 Støv

84. Virksomheden må ikke give anledning til støvgener udenfor virksomhedens område, som efter tilsynsmyndighedens opfattelse er væsentlige for omgivelserne.
85. Hvis der bliver konstateret støvgener, der opstår pga. råstofgravens drift, skal der træffes foranstaltninger, der nedbringer generne efter nærmere anvisning af Region Nordjylland, såsom vanding af gravefronter, lagerbunker, interne veje mv. samt renholdelse af interne veje.
86. Virksomheder skal få mængden af støv fra arbejdspladsen målt af et firma, der er autoriseret til det, eller som Region Nordjylland har godkendt, hvis Regionen vurderer, at det er nødvendigt.

3. Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Tilladelsen til at indvinde råstoffer vil blive offentliggjort på Region Nordjyllands hjemmeside www.rn.dk/råstoffer. Det fremgår af hjemmesiden, hvilken dato afgørelsen er offentliggjort.

I denne tilladelse er der truffet afgørelse efter råstofloven.

Eventuel klage skal sendes til relevant myndighed, se afsnit 3.2.

3.1 Generel klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over en afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af klagenævnets hjemmeside (naevneneshus.dk). Klageportalen kan også findes på borger.dk og virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID eller MitID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. For behandling af klager, der indbringes for Miljø- og Fødevareklagenævnet betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau). En klage afvises, hvis gebyret ikke betales indenfor en frist fastsat af klagenævnet. Klagen bliver først sendt videre når gebyret er betalt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes

En klage skal være modtaget på klagefristens sidste dag. Hvis fristen udløber på en lørdag eller søn- og helligdag, forlænges fristen til efterfølgende hverdag.

Hvis en afgørelse ønskes behandlet ved domstolene skal der anlægges sag inden 6 mdr. fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, og før det er meddelt virksomheden, at der ikke er klaget over tilladelsen.

Hvis der bliver klaget over tilladelsen, vil Region Nordjylland orientere virksomheden om det.

3.2 Klagevejledning for de enkelte love

3.2.1 Afgørelse efter råstofloven

Der kan klages over afgørelsen, herunder konsekvensvurdering i forhold til Natura 2000-områder og Bilag IV-arter, til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsen er meddelt eller offentlig bekendtgjort. Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Nordjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse, jf. råstoflovens §§ 13-16.

Rettidig klage har opsættende virkning for tilladelsen, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til den generelle klagevejledning, se afsnit 3.1.

3.3 Underretning

Kopi af afgørelsen inkl. bilag er den 10. november 2022 sendt til:

- JJ Grus A/S, Kenny Jensen, kj@kristianrytter.dk, Morten Østerlev, morten@jj-grus.dk og Jytte Gert Simonsens, jgs@jj-grus.dk
- Lodsejer, Per Warming
- Vesthimmerlands Kommune, post@vesthimmerland.dk
- Vesthimmerlands Kommune, Per Egge Rasmussen, pra@vesthimmerland.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Miljøstyrelsen Nordjylland, njl@mst.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, cfk@slks.dk
- Vesthimmerlands Museum, byggesager@vmus.dk
- Skat, myndighed@skat.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN Vesthimmerland, vesthimmerland@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- DOF Nordjylland, peterlundkristensen@gmail.com
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Blære Friskole og Børnehus, formand@blaerefriskole.dk, mortennebel@blaerefriskole.dk
- Gl. Blære Vandværk, glblaerevandvaerk@aars.dk
- Blære by Vandværk, gnielsenblaere@gmail.com
- Vesthimmerlands Vand A/S, post@vhforsyning.dk
- TDC A/S, zzzautoplan@tdc.dk
- Stofa Fiber A/S, ler@norlys.dk
- N1 A/S, kontakt@n1.dk
- GlobalConnect A/S, ledninger@globalconnect.dk
- Telia Danmark, kf@telia.dk

Derudover orienteres følgende mv. om, at der er foretaget en afgørelse, som kan ses på Regionens hjemmeside:

- Ejere af Kelddalvej 31, 9600 Aars
- Ejere af Lyngholmvej 8, 9600 Aars
- Beboerforeningen for Blære og Omegn, gitteogleo@gmail.com

4. Grundlag for tilladelsen

4.1 Ansøgningens indhold

Region Nordjylland har den 15. marts 2022 modtaget en ansøgning om tilladelse til råstofindvinding af sand, sten og grus på matrikelnumrene 3v og 19g, 23g, 3i og 3k, 16t og 17r Blære By, Blære beliggende Lyngholmvej 19 og Blærevej 107A og B og Stensgårdvej 3, 9600 Aars.

Der er siden indsendelse af ansøgning sket matrikulære ændringer, således at matr.nr. 17r Blære By, Blære beliggende Stensgårdvej 3, 9600 Aars, ikke længere ligger indenfor det ansøgte projektområde.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ansøgningsskema dateret 15. marts 2022.
- Matrikelnumrene 3v, 19g, 23g, 3i, 3k og 16t Blære By, Blære beliggende Lyngholmvej 19, Blærevej 107A og B, 9600 Aars.
- Det ansøgte Indvindingsareal udgør 21,1 hektar, se bilag B.
- Der forventes en årlig indvinding på 450.000 m³ sand, sten og grus.
- Der ansøges om indvinding over grundvandsspejlet
- Der er ansøgt gravedybde ned til max. kote 22 m og altid 2 m over grundvandsspejl, svarene til ca. 9-22 m under terræn.
- Der søges om en 10-årig gravetilladelse
- Arealet ønskes efterbehandlet til landbrug eller naturformål
- Der er søgt om tilladelse til følgende materiel: 1 gravemaskine, 2-3 gummigeder, 1 tørsorteringsanlæg/powerscreen, 1 transportbånd og 1 kegleknuser.
- Forventet årligt forbrug af hydraulikolie er ca. 500 L og dieselolie er ca. 80.000 L.
- Der anvendes en 5.900 L dieseltank og en 3.000 L mobiltank.
- Der vandes efter behov for at minimere støvgener.
- Der er søgt om adgangsvej til Blærevej.
- Driftstider:
 - Gravearbejde, transportanlæg og oparbejdningsanlæg: Mandag – fredag kl. 7-18, og lørdage kl. 7 -14
 - For udlevering og læsning: Mandag – fredag kl. 6-18, og lørdage kl. 7-14

Der er vedlagt ansøgningen følgende bilag:

- Udskrift af tinglysning
- Dokumentation for ansøgers ret til at indvinde på den ansøgte ejendom (samtykkeerklæring)
- Oversigtskort 1:25.000
- Kort 1:3.500 med angivelse af adgangsveje, bygninger, arbejdsområde og støjvolde
- Udkast til graveplan
- Ansøgningsskema efter Miljøvurderingsloven

4.2 Høring vedr. ansøgning

4.2.1 Myndigheder, forsyningsselskaber og landsdækkende foreninger

Ansøgningsmaterialet var i perioden fra den 28. marts til den 25. april 2022 i høring ved berørte myndigheder, forsyningsselskaber samt landsdækkende foreninger. Der kom høringssvar fra Vesthimmerlands Kommune og DN Vesthimmerland.

Vesthimmerlands Kommune bemærker i deres høringssvar,

- At opførsel af støjvold om råstofgraven ikke må påvirke det beskyttede dige beliggende umiddelbart nord for projektområder (DigelD: 44537).
- At såfremt vandindvindingsoplandet til Blære By Vandværks nye boring (DGUnr 40. 2186) kommer til at overlappe med råstofområdet, så bør graveområdet efterbehandles til natur eller ekstensive landbrugsarealer. Kommunen oplyser endvidere, at det er uvist, hvornår Miljøstyrelsen har beregnet og udpeget det nye vandindvindingsopland, men at Miljøstyrelsen har oplyst, at det ikke bliver i 2022.
- Kommunen forventer at meddele udkørselstilladelse med vilkår om et "højresving forbudt for lastbiler" skilt."

Region Nordjylland har på baggrund af Vesthimmerlands Kommunes bemærkninger til ansøgningen stillet afstandsvilkår i forhold til det beskyttede dige, herunder at der ikke må rømmes muld og overjord af eller graves tættere på end 5 meter fra sten- og jorddiger (vilkår 20), og at støjvolden fod skal overholde samme afstandskrav (vilkår 22).

Region Nordjylland har stillet vilkår om, at såfremt dele af området, hvor råstofindvindingen har fundet sted, bliver udpeget som vandindvindingsopland til et alment vandværk, må der ikke anvendes gødning og pesticider på den del af det efterbehandlede areal, der er omfattet af udpegningen (vilkår 30), og at Regionen kan kræve en ajourført efterbehandlingsplan forelagt til godkendelse hvis dette skulle blive aktuelt (vilkår 45).

DN Vesthimmerland har i sine bemærkninger opfordret til en grundigere undersøgelse af projektet i forhold til potentiel påvirkning bilag IV-arter, og at arealet skal efterbehandles til natur af hensyn til grundvandsbeskyttelse, samt der bør foreligges en efterbehandlingsplan.

Region Nordjylland uddybende på baggrund af bemærkningerne fra DN Vesthimmerland vurderingen af projektet påvirkning af flagermus i regionens afgørelse efter miljøvurderingsloven af den 17. maj 2022. Vurderingen fremgår endvidere af tilladelsens afsnit 5.5

Ansøger har søgt om efterbehandling til landbrug/natur. Forslag til efterbehandlingen skal først foreligges i forbindelse igangsætningstilladelse, og skal godkendes af Regionen. Regionen har i sine vurderinger i screeningen arbejdet efter "worse-case"-princippet, hvor en efterbehandling til landbrug vurderes at medføre den største miljøpåvirkning. Det er Regionens vurdering, at der ikke er forhold der taler imod efterbehandling til landbrug.

4.2.2 Sagsparter

Der er foretaget partshøring på baggrund af ansøgningsmaterialet. Ansøgning om råstoftilladelse er fremsendt til følgende naboer/berørte parter:

- Blære Friskole og Børnehus

Ejere/beboere af:

- Blærevej 106, 9600 Aars
- Blærevej 107, 9600 Aars
- Blærevej 108, 9600 Aars
- Blærevej 111, 9600 Aars
- Blærevej 112, 9600 Aars
- GI Blærevej 32, 9600 Aars
- GI Blærevej 34, 9600 Aars
- GI Blærevej 35, 9600 Aars

- GI Blærevej 36, 9600 Aars
- GI Blærevej 38, 9600 Aars
- Halkærvej 65, 9240 Nibe
- Kelddalvej 29, 9600 Aars
- Kelddalvej 31, 9600 Aars
- Kelddalvej 33, 9600 Aars
- Kelddalvej 34, 9600 Aars
- Kelddalvej 36, 9600 Aars
- Lyngholmvej 8, 9600 Aars
- Lyngholmvej 16, 9600 Aars
- Oustrupvej 70, 9600 Aars
- Skolevænget 2B, 9600 Aars
- Skolevænget 6, 9600 Aars
- Stensgårdvej 3, 9600 Aars

Der er indkommet følgende skriftlige indlæg fra de partshørte og øvrige interessenter:

Blære Friskole & Børnehus bemærker, at de har udearealer der ligger i umiddelbar nærhed af det ansøgte areal, og ønsker derfor at der etableres støjvold og opsættes hegn i forbindelse med graveplanens etape 3.

Regionen bemærker, at der som en del af det ansøgte projekt vil blive etableret støjvolde, inklusivt i forbindelse råstofindvindings etape 3. Regionen vurderer at støjvoldene er en nødvendig afværgeforanstaltning for at overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Der vil i råstof tilladelsen blive stillet vilkår om etablering af støjvolde.

Det er Regionens vurdering, at der ikke er forhold der taler for krav om opsætning af hegn i forbindelse med råstofindvinding. JJ Grus A/S har endvidere indgået en frivillig aftale med Blære Friskole og Børnehus om opsætning af hegn.

Regionen har ingen indvendinger til aftalen mellem JJ Grus A/S og Blære Friskole og Børnehus.

Beboerforeningen for Blære og Omegn og ejerne af Kelddalvej 31, 9600 Aars har indgivet indsigelser mod de ansøgte driftstider, og angivet et ønske om, at der etableres et skilt med "højre sving forbudt" ud af graven.

Det er Regionens vurdering, at råstofindvindingen med de ansøgte driftstider og det beskrevne projekt i øvrigt, herunder arbejdsområdet placering, etablering af støjvolde mv., overholder Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj og ikke giver anledning til væsentlige gener.

JJ Grus A/S har til indsigelserne om driftstider fremsendt følgende:

"Åbningstiden i grusgraven på hverdage er kl. 6 – 16, og det vurderes, at 98% af tiden, vil der ikke være nogen aktivitet i grusgraven efter kl. 16.

Hvis der er store projekter, der har behov for en masse råstoffer i en fart, kan det være nødvendigt at gøre brug af driftstiden fra kl. 16 – 18.

Det kan også ske, at der er andre behov for drift efter kl. 16, men generelt vil der ikke forekomme drift efter kl. 16."

Vesthimmerlands Kommune er vejmyndighed på kommunevej, herunder Blærevej. Vesthimmerlands Kommune har i forbindelse med høringen, orienteret om, at kommunen forventer at meddele udkørselstilladelse med vilkår om opstilling af et skilt med "højresving forbudt for lastbiler". Trafikken fra råstofgraven vil med et sådan vilkår blive ledt nord ud til Kelddalvej, og herved ikke igennem Blære Stationsby.

Ejere af Lyngholmvej 8, 9600 Aars anfører, at råstofindvindingen vil føre til øget tung trafik gennem byen og udgøre en fare for trafiksikkerheden for de bløde trafikanter, og at indvindingen generelt vil medføre gener for ejendomme i nærområdet i form af støj, støv og generel uro fra grusgraven. Der stilles desuden spørgsmål ved de ansøgte driftstider og ved potentiel værdiforringelse af ejendomme.

Det er Regionens vurdering, at den primære trafik i forbindelse med råstofindvindingen vil ske via vejnettet nord for Blære Stationsby og at de overordnede veje er indrettet til gennemkørende og tung trafik, hvorfor trafikken ikke udgør en særlig uheldsrisiko på influensvejnettet. Vesthimmerlands Kommune her endvidere i forbindelse med høringen, orienteret om, at kommunen forventer at meddele udkørselstilladelse med vilkår om opstilling af et skilt med "højresving forbudt for lastbiler".

Regionen bemærker i øvrigt at trafik på offentlige veje ikke kan reguleres i en råstoftilladelse.

Regionens bemærkninger i forhold til de ansøgte driftstider er angivet ovenfor.

Det er Regionens vurdering, at støv og støj fra råstofindvinding ikke vil give anledning til væsentlige gener. I forhold til værdiforringelse af fast ejendom bemærker Region Nordjylland, at dette ikke indgår som et af de hensyn, der skal varetages efter miljøvurderingsloven.

4.3 Høring vedr. udkast til tilladelse

4.3.1 Vesthimmerlands Kommune

Udkast til tilladelse var i perioden fra den 3. oktober til den 31. oktober 2022 i høring hos Vesthimmerlands Kommune i henhold til råstoflovens § 10a om fastsættelse af vilkår for efterbehandling.

Vesthimmerlands Kommune har indsendt følgende bemærkninger til udkastet:

- At der er sket matrikulær ændring, således at matr.nr. 17r Blære By, Blære beliggende Stensgårdvej 3, 9600 Aars, ikke længere ligger indenfor det ansøgte projektområde.
- At der i det omfang der sker efterbehandling til natur, bør være mulighed for salg af råjord og overjord, da arealer efterbehandlet til natur ikke bør tilføjes jord.
- At vilkår 35 ændres til ikke at tilføre jord ved hældning stejlere end 1:4
- At der er registreret en overpløjet gravhøj på matr.nr. 16t Blære By, Blære, og at der derfor er meget stor sandsynlighed for arkæologi i jorden på det sted. Der er desuden stor mulighed for spor efter bopladser. Der er ved de arkæologiske undersøgelser inden råstofgravning på den modsatte side af Blærevej udgravet to bopladser.
- At der mangler oplysning om, hvorfra vand skal komme til vanding i forbindelse støvgener.

Region Nordjyllands bemærkninger:

Region Nordjylland har tilrettet tilladelsen således, at den kun omfatter matr.nr. 3v, 19g, 23g, 3i, 3k og 16t Blære By, Blære beliggende Lyngholmvej 19, Blærevej 107A og B, 9600 Aars.

Region Nordjylland har på baggrund af bemærkningerne fra Vesthimmerlands Kommune ændret vilkår 35 således, at der som udgangspunkt ikke må lægges muld på skrænter som efterbehandles stejlere end 1:4. Ved efterbehandling af delområder til skov/beplantning, ekstensivt landbrug eller rekreative formål kan der udlægges muld og beplantes med hjemmehørende arter.

Der er ligeledes indsat et vilkår om, at muld kan afsættes i det omfang at det ikke benyttes til efterbehandlingen, jf. vilkår 37.

Region Nordjylland har anmodet ansøger om yderligere oplysninger om hvorfra vandet til støvbekæmpelse skal komme. Ansøger har oplyst, at vand til vanding kommer fra opsamlet overfladevand (opsamlinger i gravehuller/fordybninger på gravearealet), samt at såfremt der ikke er opsamlet vand på arealet entres der med ekstern leverandør (vand-/gyllevogn).

4.3.2 Sagsparter

Udkast til tilladelsen var i perioden fra den 3. oktober til den 31. oktober 2022 i høring ved berørte parter. Der er fremkommet følgende bemærkninger:

Vesthimmerlands Museum:

"Vesthimmerlands Museum bemærker projektarealet er beliggende i et område med mange fortidsminder, ligesom der inden for arealet er registreret en overpløjet gravhøj. Med afsæt museumslovens bekendtgørelser og ud fra Vesthimmerlands Museums solide kendskab til området, er det således museets klare anbefaling af bygherre inden opstart på jordarbejdet – og helst i god tid, anmoder museet om at få foretaget arkæologiske forundersøgelser på arealerne."

Region Nordjyllands bemærkninger:

Som understøttelse af Vesthimmerlands Museums bemærkninger, er der i tilladelsen stillet vilkår om, at hvis indvinder ikke ønsker de arkæologiske interesser afklaret gennem en forundersøgelse, skal indvinder senest 4 uger før muldafrømning underrette museet om, hvornår arbejdet bliver sat i gang.

DN Vesthimmerland:

Bemærkninger fra DN Vesthimmerland omhandler i det væsentligste bilag IV-arter, efterbehandling, driftstider, støj, samt beskyttelse af grundvand og overfladevand.

Det fulde høringssvar fra DN Vesthimmerland ses i bilag G.

Region Nordjyllands bemærkninger:

Bilag IV-arter:

Regionen har på baggrund af bemærkningerne fra DN Vesthimmerland uddybet sin vurdering af projektet i forhold til bilag IV-arter i afsnit 5.5. Regionen har i vurderingen redegjort for de nærliggende § 3-beskyttede områder (søer og mose), som potentielle yngle- og rasteområder.

Efterbehandling:

DN Vesthimmerland henviser i deres høringssvar til, at kortskitse i bilag C ikke stemmer overens med vilkår 29 og 31, og ønsker en mere konkret efterbehandlingsplan.

Der er i bilag C tale om en idéskitse til efterbehandlingen af indvindingsområdet, som ansøger, sammen med lodsejer, har udarbejdet. Skitsen tager udgangspunkt i en henvendelse til lodsejer fra en gruppe borgere samt repræsentanter for lokale foreninger med ønsker til efterbehandling/reablering af grusgraven.

Før indvindingen påbegyndes skal der udarbejdes en mere detaljeret grave-/efterbehandlingsplan, som skal opfylde vilkårene i tilladelsen og tilgodeser landskabelige interesser, jf. vilkår 3.

DN Vesthimmerland opfordrer desuden til, at projektområdet efterbehandles til natur, og at efterbehandlingen har fokus på høj biodiversitet og grundvandsbeskyttelse.

Ansøger har søgt om at efterbehandle til landbrug/natur. Forslag til efterbehandlingen skal først foreligges i forbindelse igangsætningstilladelse, og skal godkendes af Regionen, jf. vilkår 3. Regionen har i sine vurderinger arbejdet efter "worse-case"-princippet, hvor en efterbehandling til landbrug vurderes at medføre den største miljøpåvirkning. Det er Regionens vurdering, at der ikke er forhold der taler imod efterbehandling til landbrug, jf. afsnit 5.4.

Tilladelsen indeholder vilkår om skrænternes hældning og udlægning af muld på skrænter der efterbehandles til naturformål, jf. vilkår 34 og 35.

Driftstider og støj:

DN Vesthimmerland opfordrer i sit høringssvar til en mere tydelig og præcis angivelse af driftstider og muligheder for fravigelse af disse, samt af der ikke bør være mulighed for døgndrift.

De tilladelige driftstider fremgår i tabel 1, jf. afsnit 2.1.3. Der må ikke arbejdes i råstofgraven udenfor den tilladte driftstid, og der må ikke forekomme drift i råstofgraven på søn- og helligdage, jf. vilkår 25.

Der kan ansøges om en udvidelse af driftstiden. En udvidelse er kun mulig i kortere perioder og kun i tilfælde af, at der findes specielle årsager hertil. Ansøgning om udvidelse af de normale driftstider skal være Region Nordjylland i hænde senest 14 dage før afvigelsen forventes at være nødvendig.

Muligheden og omfanget af en midlertidig udvidelse af driftstiderne vil afhænge af en konkret vurdering, hvor både typen af og placeringen for arbejdet, samt årsagerne til hertil vil indgå. Grænseværdierne for støj der fremgår af tilladelsens vilkår 71 og 79, skal overholdes.

Grundvand og overfladevand:

DN Vesthimmerland bemærker at der i forbindelse med indvindingen fjernes moræneler i graveområdet, og at fraværet af dette lerlag vil medføre en forringelse af beskyttelsen af både grund- og overfladevand, og opfordrer derfor til at projektområdet efterbehandles til natur.

Regionen har på baggrund af bemærkningerne fra DN Vesthimmerland uddybet sin vurdering af projektet i forhold til grundvand i afsnit 5.4. Regionen har i vurderingen redegjort for effekten af bortgravningen af lerlag inden for projektområdet.

Bemærkningerne fra DN Vesthimmerland har ikke ført til ændringer i tilladelsens udfald.

4.3.3 Ansøger

Udkast til tilladelsen var i perioden fra den 3. oktober til den 31. oktober 2022 i høring ved ansøger i henhold til forvaltningslovens § 19.

Der er ikke fremkommet bemærkninger fra ansøger.

5. Regionens behandling af sagen

5.1 Råstofplanen

Det ansøgte areal ligger ca. 175 m nord for Blære Stationsby og ca. 200 øst for Blære By. Det ansøgte areal ligger i graveområde Blære Nord Udvidelse i Råstofplan 2020 for Region Nordjylland. Graveområdet er udlagt til indvinding af sand, sten og grus. Råstofferne indenfor området skal udnyttes og oparbejdes optimalt i overensstemmelse med deres kvalitet.

5.1.1 Ressourcens omfang og kvalitet

Region Nordjylland vurderer, på baggrund af viden fra en eksisterende råstofindvinding øst for det pågældende indvindingsareal og konkrete boreprøver i forbindelse med udlæggelsen af arealet som graveområde i Råstofplan 2020, at der er store mængder sand, sten og grus i området. Der er tale om en råstofressource af høj kvalitet, der b.la. benyttes som bundsikringsmaterialer, stabilgrus og som en del i betonindustrien.

5.2 Miljøvurderingsloven¹⁶

Projektet er opført på miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 2a 'Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning', jf. lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Region Nordjylland har derfor udført en screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse om, hvorvidt indvindingen kan have væsentlig virkning på miljøet og er omfattet af krav om miljøvurdering.

På baggrund af screeningen har Region Nordjylland vurderet, at projektet hverken på baggrund af karakter, placering eller kendetegn ved påvirkningen vil påvirke miljøet væsentligt. Region Nordjylland har den 17. maj 2022 truffet afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport. Afgørelsen er truffet efter miljøvurderingslovens § 21. Afgørelsen kan ses på regionens hjemmeside www.rn.dk/rastoffer.

I vurderingen lægger Region Nordjylland særlig vægt på følgende:

- Der søges ikke om tilladelse til indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet.
- Der holdes en afstand på minimum 60 m mellem gravegrænsen og de nærmeste beboers udearealer og der etableres støjvolde. Region Nordjylland vurderer at projektet kan overholde de vejledende grænseværdier for støj, såfremt der ikke foretages drift af råstofgraven i tidsrummet kl. 6.00 – 7.00.
- I forbindelse med eventuelle støvgener vil adgangsveje, interne veje og materialestakke blive vandet.
- Projektet påvirker kun relativt få ejendomme beliggende i nærhed af indvindingsområdet og vejen nord ad Blærevej, hvor ansøger ønsker at transporten fra råstofgraven ledes.
- Projektet vurderes ikke påvirke bilag IV-arter.
- Projektet vurderes ikke at påvirke Natura 2000-områder på grund af relativ stor afstand til disse i relation til projektets karakter.
- Projektet vurderes ikke at medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder eller grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

¹⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

- Projektet vurderes ikke at påvirke nationalt registrerede, beskyttede eller fredede områder.

Samlet set vurderes det, at projektet hverken på baggrund af placering eller karakter vil give anledning til væsentlige påvirkninger af miljøet

5.3 Kommuneplan og lokalplan

Området er medtaget som råstofvindingsområde i Kommuneplan 2021-2033 for Vesthimmerlands Kommune. Projektarealet er i kommuneplanen desuden udlagt som:

- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Større sammenhængende landskab

Særligt værdifulde landbrugsområder:

Retningslinje 4.1.38

Driftsbygninger og -anlæg til større husdyrbrug kan indpasses i store dele af området – specielt i den vestlige del.

Retningslinje 4.1.39

Der må ikke ske arealinddragelser, der på væsentlig måde begrænser landbrugets interesser i området.

Større sammenhængende landskab:

Retningslinje 5.1.2

De større sammenhængende landskaber skal som udgangspunkt friholdes for etablering eller udvidelse af anlæg og støjkilder med en stor påvirkning af omgivelserne. Kan et anlæg ikke undgås, skal det placeres og udformes, så det præger landskabet mindst muligt.

Region Nordjylland vurderer, at projektet og den efterfølgende efterbehandling tager de nødvendige hensyn til retningslinjerne i Vesthimmerlands Kommuneplan 2021-2033.

Der er ingen lokalplan for projektområdet.

Blære og Blære Stationsby beliggende hhv. øst og syd for projektområdet er i Vesthimmerlands Kommuneplan udlagt som et område for "Blandet bolig og erhverv".

5.4 Grundvand og overfladevand

Terrænkoten i projektområdet er varierende fra ca. kote 48-35 m DVR90. Terrænkoten ligger højest i den østlige ende af projektområdet og er faldende mod nord, syd og vest. Ifølge tilgængelige potentialekort er grundvandsspejlet beliggende i ca. kote 25-20 m DVR90, med det højeste grundvandsspejl i den sydvestlige ende af arealet.

Region Nordjylland har af hensyn til beskyttelse af grundvand stillet vilkår om at der ikke må graves dybere end til kote 27-22 meter DVR90, dog må der aldrig graves tættere end 2 meter over grundvandsspejlet, jf. vilkår 14.

Grundvandets strømningsretning i området er mod nordøst i retning.

Projektområdet ligger i et område med drikkevandsinteresser (OD).

Nærmeste område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) ligger ca. 1,3 km sydvest for projektområdet.

BNBO-områder for Gl. Blære By Vandværk og Blære By Vandværk ligger hhv. ca. 300 m sydvest og 600 syd for projektområdet.

Vandindvindingsoplandet til Blære By Vandværk ligger umiddelbart syd for det projektområdets sydvestlige hjørne. Vandindvindingsoplandet til Gl. Blære By Vandværk ligger ca. 40 meter sydvest for projektområdet. Indvindingsoplandene er udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder og som indsatsområde indenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

Det fremgår endvidere af ansøgningens kortmateriale, at der ikke graves inden for indvindingsoplandene, og at der holdes en afstand på ca. 30 meter til nærmeste vandindvindingsopland.

Figur 5.1 - Udklip af kortmateriale fra ansøgning med indvindingsoplande. Råstofindvinding sker indenfor den lysegrønne markering, som symboliserer placering af støjvolden. Det skraverede område viser placeringen af indvindingsoplandene.

Vesthimmerlands Kommune har i forbindelse med høring af ansøgningsmaterialet gjort Region Nordjylland opmærksom på at Blære By Vandværk har etableret en ny boring i 2020 (DGU nr. 40.2186). Miljøstyrelsen har oplyst, boringens vandindvindingsopland endnu ikke er beregnet og udpeget, og at dette ikke bliver aktuelt i 2022.

Region Nordjylland har i indeværende tilladelse stillet vilkår om, at såfremt dele af området, hvor råstofindvindingen har fundet sted, bliver udpeget som vandindvindingsopland til et alment vandværk, må der ikke anvendes gødning og pesticider på den del af det efterbehandlede areal, der er omfattet af udpegningen. Derudover skal der ved efterbehandlingen sikres, at der ikke kan ske overfladeafstrømning til vandindvindingsoplandet fra de arealer der efterbehandles til jordbrugsdrift (vilkår 30). Region Nordjylland kan kræve en ajourført efterbehandlingsplan forelagt til godkendelse hvis dette skulle blive aktuelt (vilkår 45).

Nærmeste private drikkevandsboringer (DGU nr. 40.1472, DGU nr. 40.367 og DGU nr. 40.525) er placeret hhv. ca. 72 m nordvest, 66 m nordøst og 158 m vest for det ansøgte areal. Som følge af afstand på min. 60 meter mellem gravegrænsen og de nærmeste beboers udendørs opholdsarealer (vilkår 20, litra g), bliver afstanden mellem gravegrænsen og de private drikkevandsboringer mere end 75 meter.

Borerapporterne for borerne DGU.nr. 40.367 og 40.525. antyder at, der i den nordlige del af projektområdet er et morænelerslag i det øvre jordlag (indtil 3 meter under terræn) og igen ca. 21 og 29 meter under terræn. Terrænkoten for borerne er hhv. 30 og 46 m DVR90.

Borerapporten for boringen DGU.40.155 beliggende ca. 380 meter syd for projektområdet, viser flere morænelerslag, herunder 0-6 og 8-10,5 meter under terræn og igen 14 og 19 meter under terræn. Terrænkoten for boringen er 30,8 m DVR90.

På baggrund af data fra ovenstående boringsrapporter og terrænkoterne i projektområdet, samt det fastsatte vilkår om gravedybde, vurderes det, at det kun er lerlagene i de øverste jordlag der berøres af råstofindvindingen. Disse lerlag ligger over grundvandsspejlet.

Lerlag over grundvandsspejlet er generelt iltede og opsprækkede pga. udtørring, og via sprækkerne transporteres vandet ofte langt hurtigere igennem sådanne lerlag end igennem sand. Følgelig kan bortgravning af disse lag ikke anses for at forringe beskyttelsen. Opgravet og frasortet ler må ikke afsættes, og vil derfor blive udspredd på arealet i forbindelse efterbehandlingen. Tilbagefyldningen kan i sig selv forventes at blokere for en del af det iltede ler naturlige opsprækning.¹⁷

Jf. udkast til vandområdeplanerne 2021-2027 ligger projektarealet over de regionale grundvandsforekomster: dkmj_1004_ks, dkmj_152_ks og dkmj_976_kalk, der alle er registreret med god kvantitativ tilstand og ringe kemisk tilstand.

Projektarealet ligger ligeledes over den dybe grundvandsforekomst: dkmj_14_ks, der er registreret med god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Målsætningen er, at grundvandsforekomsterne skal opnå god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Årsagen til den manglende målopfyldelse af de regionale grundvandsforekomster:

- dkmj_1004_ks: Pesticider
- dkmj_152_ks: Pesticider og nitrat
- dkmj_976_kalk: Pesticider og nitrat

I forbindelse med efterbehandling til landbrug sker der reetablering af de oprindelige øvre jordlag, herunder overjord (inkl. ler) og muldrag. Muldraget skal ligges øverst.

Det fremgår af ansøgningen, at muldraget på arealet har en tykkelse på ca. 50 cm. Det fremgår endvidere af ansøgningen, at overjorden på arealet har en tykkelse på ca. 100 cm. På baggrund af borerapporter fra nærliggende drikkevandsboringer, vurderes det endvidere at overjorden flere steder er være tykkere.

I forhold til de dybere jordlag er muldraget en meget mikrobielt aktiv zone, og langt hovedparten af nedbrydningspotentialet for miljøfremmede stoffer samt evne til at binde og tilbageholde forurening, knytter sig således til muldraget og de øverste jordlag i øvrigt. Det antages at nedbrydning af pesticider kun sker i den øverste meter af jordlaget¹⁸.

¹⁷ COWI (2016), Kvalitativ grundvandsrisiko ved indvinding af råstoffer over grundvandsspejlet.

¹⁸ FOCUS (2021). FOCUS groundwater scenarios in the EU review of active substances., EU:

https://esdac.jrc.ec.europa.eu/public_path/projects_data/focus/gw/docs/Generic_guidance_FOCUS_GW_V2-3final.pdf

Reduktionen af nitrat kræver iltfrie forhold. I jordlagene over grundvandsspejlet (umættede zone), opstår eksempelvis sådanne forhold når ilt forbruges som følge af kraftig mikrobiologisk aktivitet, og/eller når temporær vandmætning nedsætter tilgangen af ilt betydeligt¹⁹. Det vurderes at reduktionen af nitrat for hovedpartens vedkommende sker i de øverste meter under terræn.

Enhver bortgravning af råstoffer reducerer tykkelsen af den umættede zone, og dermed nedsættes regnvandets opholdstid i den umættede zone.

Efterbehandlingen til landbrug ændrer imidlertid ikke på jordlagenes placering i forhold til hinanden eller tykkelsen af de øverste jordlag, og det vurderes derfor, at nedbrydningspotentialet for pesticider og denitrifikationspotentialet ikke forringes væsentligt efter indvindingen er afsluttet og arealet efterbehandlet i forhold til situationen før indvindingen.

Det vurderes at projektet ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre opfyldelse af de opsatte miljømål for grundvandsforekomsterne, idet råstofindvindingen og den efterfølgende arealanvendelse ikke giver anledning til ændret udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer. Da der ikke indvindes råstoffer under grundvandsspejlet, sænkes grundvandet ikke forbindelse med projektet.

Overfladevand

De nærmeste § 3-beskyttede søer ligger hhv. ca. 17 m syd og 30 m nordøst for det ansøgte areal.

Der findes ingen større søer, som har specifik målsætning i vandområdeplanen, inden for eller i nærheden af projektområdet.

Det nærmeste vandløb er Fælledbæk/Poulholm Bæk (o7482), der ligger ca. 350 m syd for projektområdet. Bygrøften Blære (o7480), Stenvadrenden (o7520_a), Tilløb til Halkær Å (o7503) og Halkær Å (o8905_e) ligger hhv. ca. 820 m sydøst, 1,1 km nordvest, 1,8 km nordøst og 1,8 km øst for projektområdet.

Både Fælledbæk/Poulholm Bæk og Bygrøften Blære har tilløb til Halkær Å. Stenvadrenden har tilløb til Ajstrup Bæk.

Ovenstående vandløbene er alle omfattet af vandområdeplanen. Fælledbæk/Poulholm Bæk (o7482), Bygrøften Blære (o7480) og Stenvadrenden (o7520_a) er registreret til god økologisk tilstand og ukendt kemisk tilstand.

Tilløb til Halkær Å (o7503) og Halkær Å (o8905_e) er registreret til hhv. ringe og moderat økologisk tilstand og begge er registreret som ukendt kemisk tilstand. Den samlede ringe økologiske tilstand for tilløbet til Halkær Å (o7503) skyldes en ringe økologisk tilstand/potentiale for fisk, mens den samlede moderate økologiske tilstand for Halkær Å (o8905_e) skyldes et moderat økologisk tilstand/potentiale for smådyr (bentiske invertebrater).

Målsætningen for samtlige af de ovenstående vandløb er opnå god økologisk tilstand og god kemisk tilstand.

Region Nordjylland vurderer, at det ansøgte projekt ikke vil kunne forringe tilstanden eller hindre opfyldelse af de opsatte miljømål, idet råstofindvinding ikke giver anledning til udledning af næringsstoffer eller miljøfremmede stoffer. Ligeledes ændrer råstofindvindingen ikke på de hydrologiske forhold idet der ikke graves under grundvandsspejlet.

Vurdering

Region Nordjylland vurderer på baggrund af ovenstående, at råstofindvinding og den efterfølgende arealanvendelse ikke udgør en risiko for forurening af hverken grundvand eller overfladevand. Opbevaring af

¹⁹ Miljøstyrelsen (2001). Arbejdsrapport fra Miljøstyrelsen Nr. 24/2021, Principper for beregning af nitratreduktion i jordlagene under rodzonen.

brændstof og tankning kan udgøre en forureningsrisiko. Risiko for forurening vurderes dog at være lille og kan sidestilles med den risiko der er ved almindelige jordbrugsdrift.

5.5 Natur og landskab

Landskab

Projektarealet anvendes i dag som landbrugsjord i omdrift og ligger i et kuperet landskab med dyrkede marker og læhegn, landsby og småskove. Området er i Kommuneplanen 2021-2033 udlagt som større sammenhængende landskab, men er ikke udlagt som bevaringsværdigt landskab eller værdifuldt kulturmiljø. Området er i Kommuneplanen udlagt som særligt værdifulde landbrugsområde.

For at udnytte råstofressourcernes bedst muligt har ansøger ønsket, at der ved efterbehandlingen kun bliver etableret én skrænt med en hældning så der er adgang for landbrugsmaskiner.

Ved råstoflovens anvendelse skal der på den ene side lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse som tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier mm., jf. råstoflovens § 3.

Region Nordjylland vurderer i den konkrete sag, at hensynene til de landskabelige værdier kan varetages ved at stille specifikke vilkår om efterbehandlingen af skrænterne langs Blærevej og matr.nr. 17r, Blære By, Blære og herigennem opnå en bedre udnyttelse af råstofressourcen. Se vilkår 29.

Naturbeskyttelseslovens § 3

De nærmeste § 3-beskyttede søer ligger hhv. ca. 17 m syd og 30 m nordøst for projektområdet. Søen beliggende nordøst for projektområdet er funktionelt sammenhængende med en § 3-beskyttet mose. Denne mose er beliggende ca. 10 m projektområdet.

Som en effekt af afstanden på de 60 m der holdes mellem gravegrænsen og de nærmeste beboers udearealer, samt placeringerne af støjvolde indenfor projektområdet, vil der minimum være en afstand på 25 m mellem gravegrænsen og de ovennævnte § 3-arealer.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at både søer og mose er nedbørsafhængige og ikke grundvandsfødt, hvilket tilskrives vådområdernes placering i terrænet (Sø mod syd: kote 41 m; Sø og mose mod nordøst: kote 34-35 m) og grundvandsspejlets placering (ca. kote 20-25 m).

Region Nordjylland vurderer, at råstofindvindingen ikke vil medføre en tilstandsændring af de ovennævnte naturområder, idet der holdes en afstand på 25 meter fra gravegrænsen. Med denne afstand vurderes det, at sandsynligheden for en hydrologisk forbindelse mellem gravefronten og vådområderne er meget lille.

Det nærmeste beskyttede vandløb er beliggende ca. 350 m syd for projektområdet.

Idet der ikke graves under grundvandsspejlet, vurderer Region Nordjylland, at vandføring i den § 3-beskyttede vandløb ikke ændres som følge af råstofindvindingen.

Foruden de ovennævnte § 3-beskyttede naturområder, er der beliggende en fersk eng ca. 280 m nord for det ansøgte areal, samt et overdrev ca. 450 m sydøst for det ansøgte areal. Region Nordjylland vurderer, at råstofindvindingen ikke vil medføre en tilstandsændring af disse områder grundet afstanden til disse.

Fortidsminder og fredninger

Umiddelbart nord for projektområdet er der placeret et beskyttet sten- eller jorddige (DigelID: 44537). Diget løber i det nord-sydlig skel mellem matr.nr 17r og 3a Blære By, Blære, og matr.nr. 17r og 3v, Blære By,

Blære. Det vurderes at diget ikke vil blive påvirket af det ansøgte projekt. Region Nordjylland vurderer, at diget ikke vil blive påvirket af projektet, da der holdes væsentlig afstand fra gravefronten til diget, idet der på det mellemliggende areal også skal etableres støjvold.

Nærmeste fredede område ligger ca. 1.300 m nordøst for arealet ved Kelddal Mølle. Nærmeste fredede fortidsminde er en rundhøj (frednings nr. 141012) som er placeret ca. 680 m østsydøst for det ansøgte areal.

Region Nordjylland vurderer, at den påtænkte råstofindvinding ikke vil påvirke ovenstående fredninger og fortidsminder på grund af afstanden til disse.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 15, *Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal*, som er beliggende ca. 1,2 km øst for det ansøgte areal.

Natura 2000-området har et samlet areal på 19.840 ha, hvoraf 13.189 ha dækker marine områder og 756 ha udgøres af søer over 5 ha. Området er udpeget som habitatområde nr. 15, *Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal* samt fuglebeskyttelsesområde nr. 1, *Ulvedybet og Nibe Bredning*.

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte de store, sammenhængende strandengsarealer, kyst- og havnaturtyper samt de tilknyttede yngle- og trækfugle. Derudover er området specielt udpeget for de store sammenhængende stilkegekrat og sure overdrev samt den sjældne naturtype indlandssalteng.

De lavvandede marine områder i især Nibe og Gjøl Bredning er vigtige raste- og fourageringssteder for flere af andefuglene på udpegningsgrundlaget, bl.a. lysbuget knortegås. De store vidtstrakte strandenge udgør vigtige ynglelokaliteter for vadefuglene på udpegningsgrundlaget, ligesom de uforstyrrede holme på nationalt plan udgør vigtige ynglelokaliteter for skestork, terner og klyde. Ulvedybet er en af landets største brakvandssøer, og er samtidig en af områdets vigtigste raste- og ynglelokaliteter

Området består mod syd af de markante ådale Halkær Ådal og Sønderup Ådal. Sønderup Ådal er formet af den næsten uregulerede Sønderup Å, og i den smalle dalbund og langs de ofte stejle kuperede dalsider findes bl.a. store sammenhængende arealer med sure overdrev og stilkegekrat. Halkær Ådal er en bred ådal med eng- og mosearealer omkring den regulerede å. I denne ådal findes den sjældne naturtype indlandssalteng. Forekomsterne af rigkær og kildevæld i de to ådale rummer flere naturperler med forekomst af bl.a. gul stenbræk og kildevældsvindelsnegl. Geologiske interesser har også været i spil ved udpegningen i form af Sønderup Ådal, der er en dybt nedskåret erosionsdal med sidedale og terrasser.

Halkær Ådal er den del af Natura 2000-området der ligger nærmest det ansøgte projekt.

Ifølge Natura 2000-basisanalysen 2022-2027 er de væsentligste trusler mod området tilgroning af lyskrævende naturtyper med høje urter eller vedplante, uhensigtsmæssig hydrologi i vådbunds naturtyper, direkte påvirkning fra landbrugsdrift på tilstødende arealer, forekomst af invasive arter og manglende drift på de driftsafhængige, lysåbne naturtyper.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde H15 og fuglebeskyttelsesområde F1 fremgår tabel 5.1.

Det ansøgte projekt giver ikke anledning til næringsstofemissioner, ændret hydrologi eller anden direkte eller indirekte påvirkning af Natura 2000-området. På baggrund af projektets karakter samt afstanden på ca. 1,4 km, er det Regionens vurdering, at det ansøgte projekt, ikke kan skade arter eller naturtyper, som det pågældende Natura 2000-område er udpeget for at beskytte. Det er derfor besluttet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for det ansøgte projekts påvirkning af ovennævnte Natura 2000-område.

Tabel 5.1 - Udpegningsgrundlag fra den reviderede Natura 2000-basisanalyse 2022-2027.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 15		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Indlandssalteng* (1340)	Forklit (2110)
	Grå/grøn klit* (2130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Riggær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Stilke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Gul Stenbræk (1528)	Hedepletvinge (1065)
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Odde (1355)
	Spættet sæl (1365)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 1		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Skestork (TY)
	Knopsvane (T)	Pibesvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Kortnæbbet gås (T)	Bramgås (T)
	Lysbuget knortegås (T)	Pibeand (T)
	Krikand (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Fiskeørn (T)
	Rørhøg (Y)	Blå kærhøg (T)
	Hedehøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (TY)	Hjelle (T)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Blåhals (Y)	

Bilag IV-arter

En række arter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller ved ejendommen. På baggrund af faglig rapport nr. 635, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, fra DMU 2007, vurderes det, at der kan være forekomst af flere arter af flagermus, odde, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø indenfor et kvadrat på 10 x 10 km, hvori det ansøgte projektområde ligger.

Ifølge opslag på Naturbasen, Danmarks Naturdata og Arter.dk den 7. november 2022 er der konkrete registreringer af spidssnudet frø ca. 2,1 km nordøst for projektområdet, vandflagermus ca. 2,2 km øst for projektområdet og strandtudse ca. 4 km vest.

Region Nordjylland har ikke kendskab til øvrige registreringer af bilag IV-arter i og nær projektområdet og de omkringliggende naturarealer.

Potentiel forekomst af de førnævnte af bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Det ansøgte areal udgør i dag intensivt dyrket landbrugsjord, som vurderes ikke at være velegnede levesteder for bilag IV-arter.

Der bliver i forbindelse med råstofindvindingen ikke fældet træer foruden et læbælte der ligger midt i den intensivt dyrkede mark. Region Nordjylland besigtigede det ansøgte areal den 5. november 2021, og konstaterede at læbæltet primært består af egetræer, som blev plantet omkring 1992 (luftfotos). Det vurderes på baggrund af besigtigelsen, at træerne ikke indeholder de fysiske forhold, der kan bruges af flagermus både som yngle- og rastested. Det er Region Nordjyllands vurdering, at den pågældende beplantning ikke udgør et egnet yngle- og rastområde for flagermus.

I den sydlige end af projektområdet er der mod ved et mindre skovareal, der potentielt kan benyttes som yngle- og rastested for flagermus. Det ansøgte projekt påvirker ikke skovarealet. Det vurderes ligeledes at projektet ikke vil påvirke evt. fouragerende flagermus, da arealet, som projektet omfatter, i dag er intensivt dyrket landbrugsjord, og at flagermus på samme niveau vil kunne fouragere i en aktiv råstofgrav.

Søerne syd og nordøst for projektområdet, samt moseområdet der er funktionelt sammenhængende med søen mod nordøst, kan potentielt være et yngle- og rastområde for stor vandsalamander og spidssnudet frø.

Stor vandsalamanders fortrukne ynglested er små, soleksponerede vandhuller med rent vand, en rig undervandsvegetation og et fravær af fisk. Rasteområderne på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder, gerne med store mængder dødt ved under naturligt henfald. Rastestederne er oftest knyttet til skov og menneskeboliger.

Spidssnudet frø yngler i et bredspektrum af vådområder lige fra små vandhuller til bredden af større søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. Rasteområdet består typisk af fugtige områder såsom enge og mosser, der ligger i forlængelse af yngle vandhullet.

Region Nordjylland vurderer, at råstofindvindingen ikke medfører en tilstandsændring af søerne eller mosen, jf. ovenstående vurdering af områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Det vurderes ligeledes at læbæltet, der fældes i forbindelse med projektet, ikke udgør et egnet rasteområde for stor vandsalamander, som følge af læbæltets placering midt i den intensivt dyrkede mark og fravær af store mængde dødt ved heri.

Region Nordjylland vurderer, at det projektet har en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for bilag-IV arter.

5.6 Miljømæssige forhold

5.6.1 Støj

Miljøstyrelsen er af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, "Ekstern støj fra virksomheder", områdetype 3 – "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Støjniveauet måles som det energiekvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryk niveau, Lr.

Region Nordjylland vurderer, at Miljøstyrelsens anbefalede støjgrænser næppe kan overholdes for alle bebyggelses vedkommende på alle tidspunkter i en råstofgravs driftsfase. Det kan derfor i et vist omfang være nødvendigt – i for eksempel anlæggelsesfasen, når indvinding foregår tæt på enkelte bebyggelser eller når efterbehandlingen foregår – at acceptere et højere støjniveau end de nævnte grænseværdier. Det vil dog kun være indenfor nærmere bestemte tidsrum – og der vil maksimalt kunne accepteres et støjniveau på 60 dB (A), som svarer til, hvad der normalt accepteres i erhvervs- og industriområder med forbud imod generende virksomheder.

Der er ansøgt om følgende drifttider:

- Gravearbejde, transportanlæg og oparbejdningsanlæg: Mandag – fredag kl. 7-18, og lørdage kl. 7-14
- For udlevering og læsning: Mandag – fredag kl. 6-18, og lørdage kl. 7-14

Indenfor 60 meter af det ansøgte areal er der fire beboelser hhv. Kelddalvej 29 og 31, Blærevej 107 og Gl. Blærevej 32, 9600 Aars, derudover er der indenfor 100 meter af det ansøgte areal én beboelse, Blærevej 108, 9600 Aars.

Det fremgår af det beskrevne projekt, at der som en støjdæmpende foranstaltning etableres støjvolde i forhold til de nærliggende beboelser: Kelddalvej 29, 31, 33, 33A 33B, Blærevej 107 og 108, Gl. Blærevej 32 og 34. Ligeledes etableres der støjvold ind mod Blære By og Blære Friskole og Børnehus' arealer, se bilag B.

Støjvoldene etableres løbende i takt med påbegyndelsen af gravearbejdet i de enkelte etaper.

Ansøger har endvidere oplyst, at der holdes en afstand på minimum 60 meter mellem gravegrænsen og de nærmeste beboelsers udendørs opholdsarealer.

Det oplyses ligeledes, at der erfaringsmæssigt (fra drift af andre råstofgrave) vil en afstand på 60 m fra en beboelses udearealer til råstofgraven – og med en mellemliggende støjvold på mindst 3 m højde, samt placering af diverse udstyr og maskiner i en væsentlig dybde under terræn, være tilstrækkeligt til, at Miljøstyrelsens støjkrav er overholdte ift. beboelserne.

Det fremgår af ansøgningen, at arbejdsområdet, altså hvor sorteringsanlæg placeres, ligger ca. 220 meter syd for Kelddalvej 31 og ca. 240 meter nordvest for Blærevej 108. Der er ingen beboelser nærmere arbejdsområdet. Det forventes, at den primære støj i driften af råstofgraven vil komme fra arbejdsområdet.

Region Nordjylland vurderer at de vejledende grænseværdier for støj overholdes idet der holdes en afstand på minimum 60 meter fra gravegrænse til de nærmeste beboelsers udendørs opholdsarealer og at projektet indebærer etablering af støjvolde i forhold til disse beboelser, samt Blære By og Blære Friskole og Børnehus. Regionen ligger i sin vurdering også vægt på arbejdsområdet placering i forhold til nærmeste nabobeboelser, samt at trafik fra råstofgraven ledes nord, ud til Kelddalvej, og herved ikke igennem Blære Stationsby, således lokale gener mindskes, jf. afsnit 5.6.4.

Region Nordjylland vurderer, at udlevering af læsning, herunder kørsel indenfor råstofgravens område mellem kl. 06.00 og 07.00 vil kunne overholde den vejledende grænseværdi på 40 dB (A) og derfor er der givet tilladelse til udlevering på mandag – fredag kl. 06.00 – 18.00 og lørdage kl. 07.00 – 14.00

De fastsatte støjvilkår fremgår af afsnit 2.1.7

Det vurderes, at disse støjgrænser kan overholdes med de fastsatte vilkår om støjdæmpning, der fremgår af afsnit 2.1.2, bortset fra i kortere perioder igennem anlægsfasen.

5.6.2 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Miljøstyrelsen anbefaler, at vilkår for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fastsættes på baggrund af Orientering fra Miljøstyrelsen Nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø". Orienteringen er udarbejdet med det formål at stille det bedst mulige grundlag til rådighed for de myndigheder, som skal behandle miljøsager om lavfrekvent støj eller vibrationer, og for de laboratorier, som skal udføre de nødvendige målinger.

Vilkårene i tilladelsen er stillet på baggrund af anbefalingerne fra Miljøstyrelsen, og klager over gener vil ligeledes blive behandlet på baggrund af Miljøstyrelsens vejledning.

De fastsatte vilkår om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer fremgår af afsnit 2.1.7.

5.6.3 Støv

Der er i Danmark ikke fastsat regler om, hvor meget en virksomhed må støve, og det er derfor råstofmyndighedens vurdering, hvornår der opstår støv i et omfang, så råstofindvinder skal iværksætte støvdæmpende foranstaltninger. Region Nordjylland tager udgangspunkt i, at der skal iværksættes støvdæmpende foranstaltninger, når der bliver hvirvlet støv op, som kan være til gene for naboer.

Der kan opstå støvgener fra grusgrave/råstofindvinding, når materialebunker og veje tørrer ud, så støvpartikler kan hvirvles op af vind, ved håndtering af materialer og kørsel med entreprenørmaskiner, lastbiler m.v. Støvgener kan begrænses ved vanding af veje og materialebunker.

Fygning fra grusgrave/råstofindvinding udgør en særlig udfordring på samme måde som fygning fra landbrugsarealer. Volde af afrømmet muld vokser til med naturlig vegetation, og tilvoksede muldvolde kan reducere risiko og gener fra fygning. Ved at placere materialebunker øst-vest orienteret kan omfanget af fygning reduceres.

Vilkår vedr. støv fremgår af afsnit 2.1.8.

5.6.4 Trafik

Projektet vil medføre en øget trafikal belastning af området i form af tung trafik.

Umiddelbart øst for det ansøgte indvindingsområde, er der en eksisterende råstofgrav (2020-043387). Denne råstofgrav ligger på den sydlige del af matr.nr. 17p Blære By, Blære på adressen Blærevej 119, 9600 Aars. Råstofgraven drives af Dangrus ApS. Der er på dette areal tilladelse til indvinding af 150.000 m³ sand, grus og sten om året på et ca. 17 ha stort areal. Tilladelsen til råstofindvinding på matr.nr. 17p udløber den 15. marts 2032.

Det fremgår af råstof tilladelsen af den 15. marts 2022 til råstofindvindingen på 17p Blære By, Blære, at der fra indvindingsområdet i gennemsnit vil køre ca. 34 lastbiler til og fra råstofgraven om dagen.

Region Nordjylland har for det indeværende projekt foretaget en beregning af den gennemsnitlige daglige transport med lastbiler til og fra råstofgraven ved en årlige indvinding på 450.000 m³. Beregningen er baseret på antagelse om 220 arbejdsdage om året og et gennemsnitlig læs på 23 m³ pr. lastbil. Det gennemsnitlige læs er oplyst af ansøger.

Beregningen viser, at der i gennemsnit vil køre ca. 89 lastbiler til og fra råstofgraven om dagen.

Sammenholdes det indeværende projekt og den eksisterende råstofindvinding på naboarealet, vil der dagligt gennemsnit køre ca. 124 lastbiler til og fra området.

Begge råstofindvindinger indebærer transport via den offentlige kommunale vej, Blærevej.

Transporter ad Blærevej imod de større veje og Motorvej E45 og herfra videre imod nord eller syd vil passere flere områder med samlet bebyggelse/byområder.

Ansøger af indeværende projekt foreslår af hensyn til lokale forhold, at der opstilles et skilt med "*højresving forbudt*" for lastbiler ved udkørsel fra råstofgraven, således at trafikken ledes nord, ud til Kelddalvej – Vej 187 (sekundærrute), og herved ikke igennem Blære Stationsby.

Vesthimmerlands Kommune har i forbindelse med høring af ansøgningsmaterialet, orienteret om, at kommunen finder det relevant at forbyde højresving for lastbiler ved udkørsel fra råstofgraven, og at det forventes at komme til at fremgå som et vilkår i kommunens udkørselstilladelse fra råstofgraven

Adgangsvejen i det indeværende projekt og adgangsvejen til den eksisterende råstofindvinding på naboarealet ligger hhv. ca. 550 og 650 meter nord for Blære Stationsby, og hhv. ca. 340 og 440 meter nord for nærmeste beboelse på Blærevej, Blærevej 108.

Der er tale om en facadeløs strækning mellem de to adgangsveje og vejstrækningen nord herfor, ud til Keldalsvej.

Nærmeste beboelse til adgangsvejene er Kelddalvej 31, hvis udendørs opholdsarealer ligger ca. 160 og 240 m nordvest herfor, og ca. 140 m vest for Blærevej.

Blærevej 111 og 112 ligger hhv. ca. 45 meter nordvest og nord for T-krydset ved Blærevej og Kelddalvej.

Region Nordjylland vurderer, at der vil være en påvirkning af enkelte ejendomme fra støj som følge af den øgede trafik, herunder Blærevej 111 og 112, hvor trafikken primært vil ledes forbi.

Region Nordjylland vurderer, at miljøpåvirkningen afledt af trafikken til og fra råstofgravene, herunder støj, ikke medfører en væsentlig påvirkning, selvom de vil udgøre en væsentlig del af den tunge trafik på en del af Blærevej. Dette tilskrives, at trafikken fra det ansøgte indvindingsområde, ledes mod nord, ud til Kelddalvej, og herved ikke igennem Blære Stationsby, således lokale gener mindskes. Det vurderes også, at de overordnede veje og krydset ved til Kelddalvej er indrettet til gennemkørende og tung trafik.

Generelt reguleres trafikbelastningen af offentlige veje ikke af råstofloven, men af den relevante vejlovgivning og vejmyndighed. Selve færdslen på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

5.6.5 Graveafstande og periferiskråninger

I graveplanen skal der fastlægges graveafstande på baggrund af vilkår for afstand til efterbehandlingsgrænsen i afsnit 2.1.2. Formålet med at fastsætte mindste tilladelige graveafstande er at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdet ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler eller at der påføres bygningsanlæg, veje, beskyttet natur mm. skader.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af grusgravens periferiskråninger skal tage udgangspunkt i de tilladte gravedybder og koter i afsnit 2.1.1, og skal i de konkrete situationer tilpasses de virkelige forhold, så det sikres, at der er tilstrækkeligt materiale til at gennemføre efterbehandlingen.

Der er stillet vilkår om, at der ikke må foretages råstofindvinding tættere på offentlig vej end 10 m. Begrundelsen for dette vilkår er primært landskabsæstetisk.

Det kræver vejmyndighedens tilladelse at foretage terrænændring indenfor 3 m fra en offentlig vejs areal og indenfor 1,5 m fra en privat vejs areal jf. vejlovens § 73 stk. 3 og privatvejslovens § 36 stk. 2.

Yderligere kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning ved vejskel i en hældning, der er stejlere end 1:2 (1 m ned og 2 m ud).

5.7 Udkast til efterbehandlingsplan

Der søges om efterbehandling til jordbrugsdrift og/eller naturmæssige formål.

Der er i afsnit 2.1.4 stillet særskilte vilkår for efterbehandling til jordbrugsdrift og naturmæssige formål.

Ansøger har sammen med lodsejer, Per Warming, udarbejdet en idéskitse til efterbehandlingen af indvindingsområdet. Skitsen tager udgangspunkt i en henvendelse til Per Warming fra en gruppe borgere samt repræsentanter for lokale foreninger med ønsker til efterbehandling/retablering af grusgraven. Ansøgers fremsendte idéskitse fremgår af Bilag C.

Før indvindingen påbegyndes skal der udarbejdes en mere detaljeret grave-/efterbehandlingsplan, jf. vilkår 3.

Der henvises desuden til pjecen "Vejledning i grave- og efterbehandlingsplaner", som kan ses på regionens hjemmeside www.raastoffer.rn.dk.

Vesthimmerlands Kommune har i forbindelse med høring af ansøgningsmaterialet gjort Region Nordjylland opmærksom på at Blære By Vandværk har etableret en ny boring i 2020 (DGUnr. 40.2186). Miljøstyrelsen har oplyst boringens vandindvindingsopland endnu ikke er beregnet og udpeget, og at bliver aktuelt i 2022.

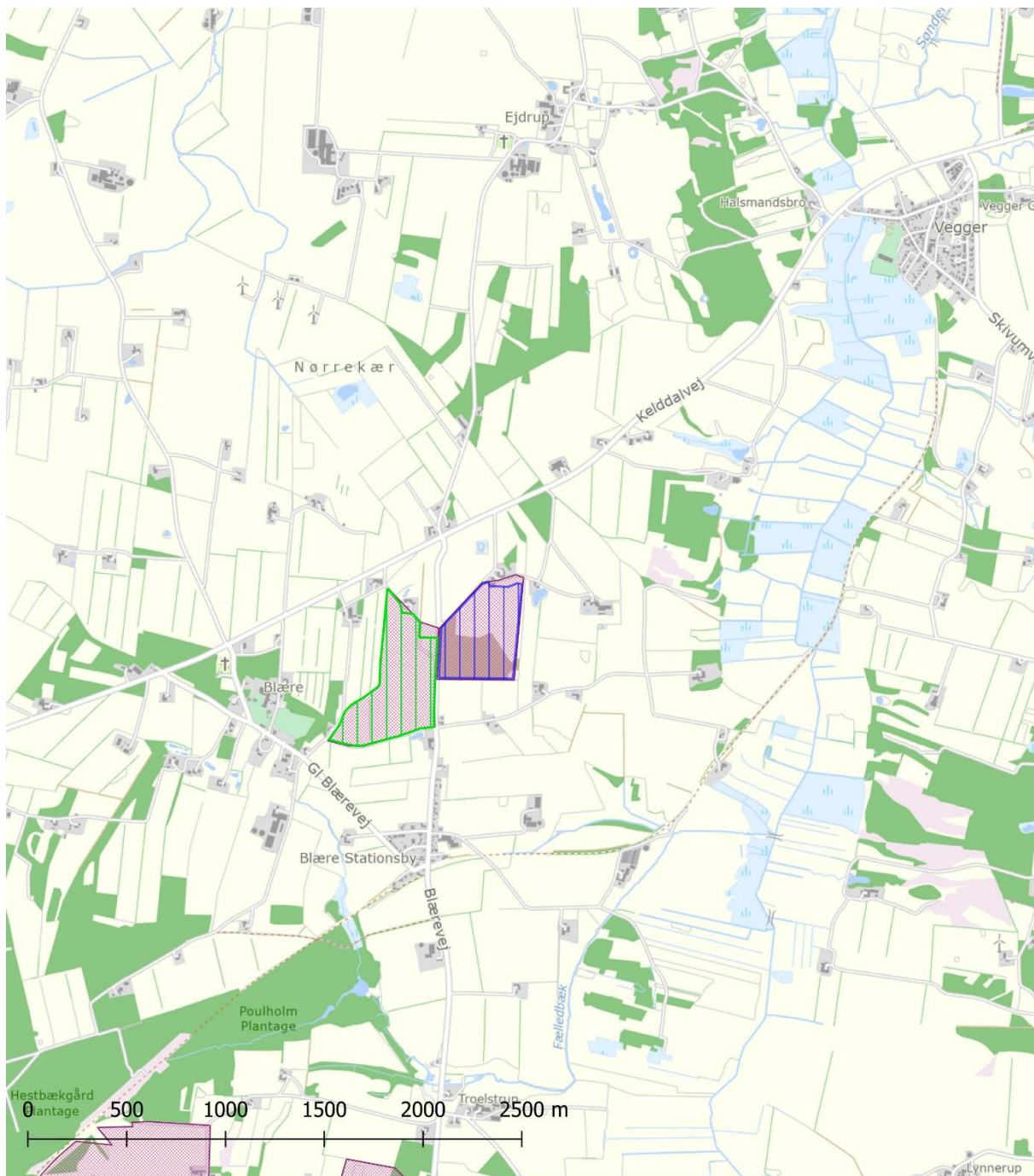
Region Nordjylland har i indeværende tilladelse stillet vilkår om, at såfremt dele af området, hvor råstofindvindingen har fundet sted, bliver udpeget som vandindvindingsopland til et alment vandværk, må der ikke anvendes gødning og pesticider på den del af det efterbehandlede areal, der er omfattet af udpegningen (vilkår 29), og at Regionen kan kræve en ajourført efterbehandlingsplan forelagt til godkendelse hvis dette skulle blive aktuelt (vilkår 45).

5.8 Region Nordjyllands samlede vurdering

Region Nordjylland har afvejet projektet i forhold til de forskellige hensyn listet i råstoflovens § 3. Herunder, at der på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcens omfang og kvalitet, at ressourcens udnyttelse skal sikres og at der skal tages erhvervsmæssige hensyn. Og på den anden side, at der skal lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, landskabelige værdier, rekreative interesser, jord- og skovbrugsmæssige interesser m.v.

Det er Region Nordjyllands vurdering, at når projektet gennemføres i overensstemmelse med det ansøgte og de stillede vilkår, er der sket en afvejning af disse hensyn. Regionen har bl.a. lagt vægt på, at området er udlagt som graveområde i Råstofplan 2020 og at kortlægningen indikerer, at der i området er en væsentlig mængde kvalitetsmaterialer, herunder sand og grus (grusindhold på 40%), der bl.a. benyttes som bundsikringsmaterialer, stabilgrus og en del i betonindustrien.

BILAG A: OVERSIGTSKORT I MÅLFORHOLD 1:25000

Tegnforklaring Aktuell tilladelse: Indvindingsareal - JJ Grus A/S Øvrige tiladelser: Indvindingsareal på matr.nr. 17p Blære By, Blære - Dangrus ApS Råstofplan 2020: Råstofgraveområde	Jour.nr.: 2021-038057	
	Kort: Oversigtskort	Bilag: A
	Målforhold: 1:25000	
	Udf. af: JWI / Region Nordjylland	
	Dato: 13-06-2022	Rev.:

BILAG B: LUFTFOTO I MÅLFORHOLD 1:6500

Tegnforklaring Indvindingsområde Etaper Støjvolde Adgangsvej Arbejdsområde	Jour.nr.: 2021-038057	
	Kort: Luftfoto	Bilag: A
	Målforshold: 1:6500	
	Udf. af: JWI / Region Nordjylland	
	Dato: 13-06-2022	Rev.:

BILAG C: IDÉSKITSE TIL EFTERBEHANDLING

Idéskitse til efterhandling

SAG	:	Idéskitse til efterbehandling for råstofgrav i Blære (Blærevej)
STEDFÆSTELSE	:	Matr.nr. 3v, 19g, 23g, 3i, 3k, 16t, 17r Blære By, Blære
DATO	:	29.09.2022
UDARBEJDET AF	:	Jytte Gert Simonsen

JJ Grus A/S har ansøgt Region Nordjylland om tilladelse til at indvinde af råstoffer (sand, grus og sten) på matr.nr. 3v, 19g, 23g, 3i, 3k, 16t, 17r Blære By, Blære (nord for Blærevej 107).

Det ansøgte areal ejes af Per Warming, Lyngholmvej 16, 9600 Aars.

Oplysninger fra ansøgningen:

Mhp. hensyntagen til lokale forhold foreslås 'højresving forbudt' for lastbiler ved udkørsel fra råstofgraven, således at trafikken ledes ud til Kelddalvej. Desuden etableres støjvolde i fht. nærliggende beboelsesejendomme. Indvindingen af råstoffer foretages indledningsvist på den nordlige del af det ansøgte areal. Når indvindingen nærmer sig den sydlige del af det ansøgte areal, vil der blive opsat hegn omkring relevante dele af grusgravens areal, således at friskolens elever ikke uforvarende kan komme ned i råstofgraven, når de færdes på friskolens udearealer. I fht. brugere af grusvejen umiddelbart syd for det ansøgte areal, vil der ske en afskærmning i form af støjvolde og/eller hegn til grusgravens arealer.

Der er ansøgt om tilladelse til indvinding af op til 450.000 m³/år. Dette for at tage højde for, at der ved leverancer til store anlægsprojekter (tunneler, motorveje mv.) skal kunne leveres en stor mængde råstoffer inden for en afgrænset tidsperiode.

Der efterbehandles til natur- og landbrugsmæssige formål.

Det er oplyst, at beboere i området på nuværende tidspunkt jævnlige anvendes en gangsti nordøst for Blære By (se kortskitse 1).

En gruppe borgere samt repræsentanter for lokale foreninger har sendt en skrivelse til Per Warming med ønsker til efterbehandling/reablering af grusgraven.

Med udgangspunkt i denne skrivelse har JJ Grus og Per Warming udarbejdet en idéskitse til efterbehandlingen (se kortbilag 2). Idéskitsen viser de foreløbige tanker for efterbehandling af grusgraven.

Før indvindingen af råstoffer sættes i gang, skal der udarbejdes en mere detaljeret grave-/efterbehandlingsplan for den kommende grusgrav.

Det forventes, at gangstien nordøst for Blære By fortsat vil blive anvendt – måske med fremtidige andre forløb på den del af stien, der passerer gennem privat grund, da dette selvfølgelig afhænger

JJ Grus A/S – en virksomhed i Kristian Rytter Koncernen

www.jj-grus.dk, info@jj-grus.dk, tlf: 70 27 60 10, CVR nr.: 87916111

Låsby Kaas Essendrup Korup Ø.Doense Grønbæk Ans Valsgård Tirstrup Balle Sæby

Idéskitse til efterbehandling for råstofgrav i Blære (Blærevej)

af grundejers accept (og denne del af stien er ikke en del af dette projekt/idéskitse til efterbehandling af grusgraven).

Langs den nordlige del af det ansøgte graveområde (på Per Warmings jord), vil der stadig være adgang til en gangsti under/efter indvindingen af råstoffer.

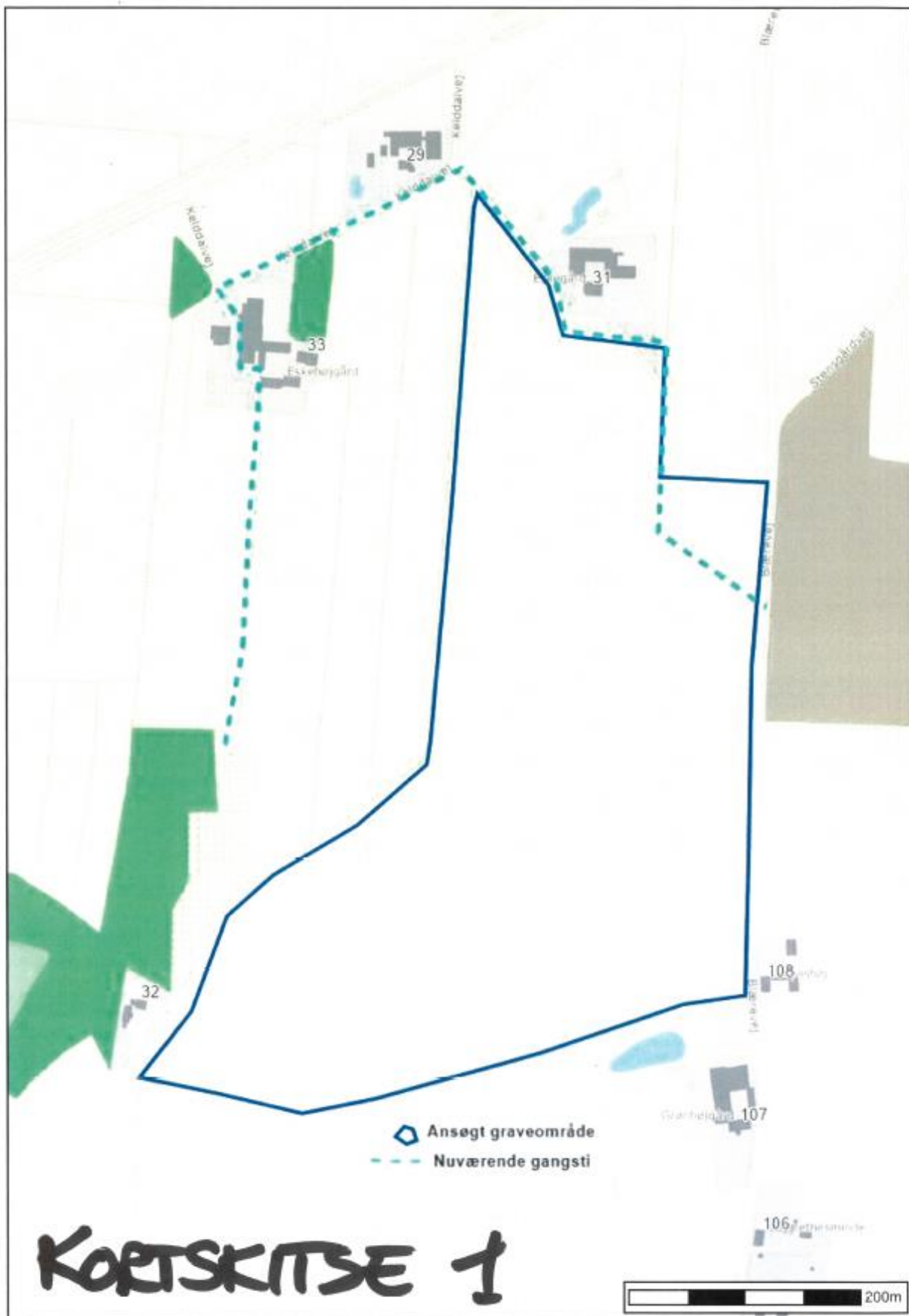
I det nordvestlige hjørne af gravearealet foreslås etableret et naturområde med sø og spredt beplantning.

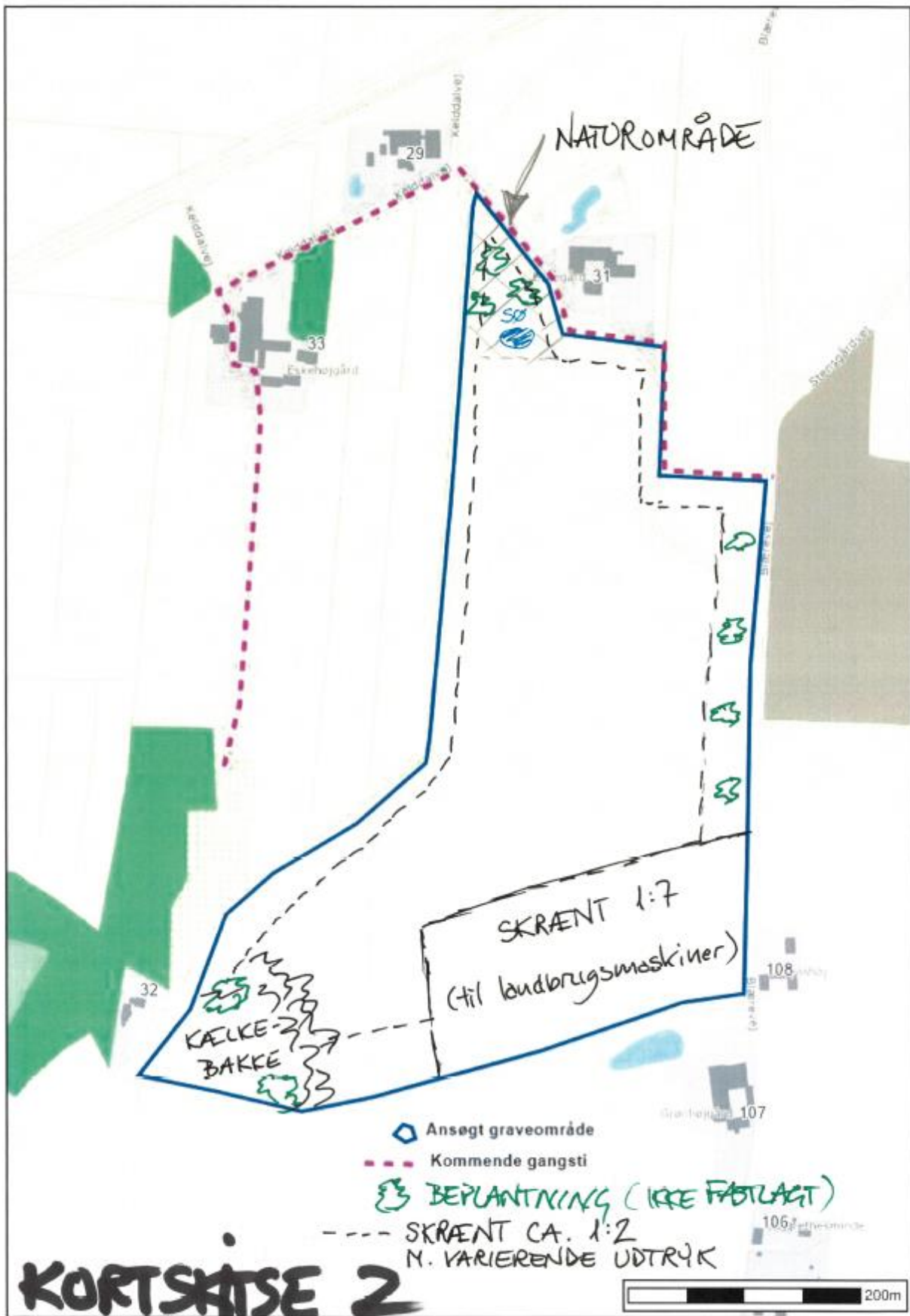
På den sydvestlige spids af graveområdet foreslås etableres en kælkebakke, der evt. også kan anvendes af mountain-bikes eller til andre rekreative formål – når der ikke er sne. Bakken kan f.eks. etableres med et varierende forløb og med spredt beplantning.

Mod syd etableres en skrænthældning på ca. 1:7, så landbrugsmaskiner kan køre på skrånningen og så der er adgang for maskinerne til dyrkning af bundarealet i råstofgraven.

De øvrige skrænter efterbehandles ca. 1:2 med et varierende udtryk. Der foreslås en spredt beplantning ud mod Blærevej for at reducere indblik på arealet.

I bunden af gravearealet genoptages landbrugsmæssig drift efter ophør af indvinding af råstoffer.

BILAG D: UDKAST TIL DEKLARATION/SERVITUT VEDRØRENDE EFTERBEHANDLING

Kopi af deklaration som tinglyses på matrikelnumrene.

Deklaration om efterbehandling

I forbindelse med råstoftilladelse af 10. november 2022 til indvinding af sand, grus og sten på matrikelnumrene 3v og 19g, 23g, 3i og 3k, 16t og 17r Blære By, Blære i Thisted Kommune, pålægges herved følgende bestemmelser i henhold til § 10, stk. 5 i Råstofloven, bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 124 af 26. januar 2017, for efterbehandling:

Formål:

Formålet med nærværende "Deklaration om efterbehandling" og den godkendte "Grave- og efterbehandlingsplan" er at sikre, at graveområdet efterbehandles til jordbrugsdrift og/eller naturmæssige formål med sammenhæng til det omkringliggende landskab.

1. Indvindingen skal være afsluttet senest den 10. november 2032.
2. Efterbehandlingen skal begynde så tidligt som muligt og være færdig 12 mdr. efter endt indvinding og senest den 10. november 2032.
3. Grave- og efterbehandlingsplanen skal følges af indvinderen og ejeren indtil, Region Nordjylland eventuelt har godkendt en revideret plan.
4. Hvis der på et senere tidspunkt skal graves på de tilgrænsende ejendomme, kan Region Nordjylland på et hvilket som helst tidspunkt – både under og efter gravningen – forlange, at området omkring skellet gennemgraves og efterbehandles, så der ikke står en vold tilbage.

Region Nordjylland er påtaleberettiget.

Nærværende deklaration begæres tinglyst servitutstiftende på matrikelnumrene 3v og 19g, 23g, 3i og 3k, 16t og 17r Blære By, Blære i henhold til § 10, stk. 5 i råstofloven, jf. bekendtgørelse af lov om råstoffer nr. 124 af 26. januar 2017.

Region Nordjylland

Aalborg den dato

Jacob Frydkjær Winde

Råstofsagsbehandler

BILAG E: GENERELLE BESTEMMELSER

De generelle bestemmelser er bestemmelser, der er fastsat i den gældende lovgivning og disse bestemmelser kan derfor ikke påklages.

Inden gravearbejdet begynder

1. Enhver, der erhvervsmæssigt udfører gravearbejder, skal indhente oplysninger fra Ledningsejerregistret om, hvilke ledningsejere der ejer ledninger i graveområdet. De nødvendige ledningsoplysninger skal være indhentet, inden gravearbejdet påbegyndes, og gravearbejdet skal tilrettelægges og udføres under hensyntagen til de indhentede oplysninger.

Tilsyn

2. Region Nordjylland fører tilsyn med at vilkårene i råstoftilladelsen overholdes. Efter råstofloven har Region Nordjyllands medarbejdere uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at se, om lovene overholdes og de vilkår, der er givet i råstoftilladelsen. Politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.
3. Region Nordjylland skal efter råstofloven foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, med mindre forholdet har underordnet betydning. Region Nordjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Hvis det ikke sker i rette tid, kan Region Nordjylland få arbejdet lavet på ejerens eller indvinderens regning, jf. råstoflovens § 33.

4. Region Nordjylland kan efter råstofloven fravige et vilkår, når et forhold vurderes at være af mindre eller underordnet betydning. Et vilkår kan fraviges på baggrund af en konkret vurdering eller hvis forudsætningerne ændres under indvindingsperioden.

Omfang af indvinding

5. Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, hvis der sker anmeldelse til regionsrådet inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt. Regionsrådet kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Hvis der er stillet vilkår om, at muld og overjord ikke må fjernes fra arealet, kræver det en ny afgørelse efter råstoflovens § 7, for at muld og overjord kan fjernes.

Tinglysning

6. På ejendommen bliver der tinglyst en deklaration, som omfatter betingelser/vilkår for indvindingen og efterbehandlingen. Den bliver tinglyst i forbindelse med, at igangsætningstilladelsen bliver udstedt.

Bortfald og inddragelse af tilladelse

7. En tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre der er truffet afgørelse om en længere frist i forb. med tilladelsen.
8. Region Nordjylland kan efter råstofloven tilbagekalde en tilladelse i tilfælde af, at indvinder groft eller gentaget overtræder vilkår eller lovene i øvrigt.

Konkurs mv.

9. Hvis indvinders virksomhed går konkurs, i betalingsstandsning eller lignende, har såvel indvinder som ejendommens ejer pligt til at give Region Nordjylland besked herom.

Ejer- og brugerforhold

10. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der ejer det areal, indvindingen sker på. Region Nordjylland skal altid holdes underrettet om, hvem der står for indvindingen.

Indberetning af råstofafgift og -undersøgelser

11. Indvinder skal hvert år indberette til den årlige råstofstatistik. Region Nordjylland sender indberetnings-skemaer ud. Der skal udfyldes et indberetningsskema med oplysninger om indvundne materialer og mængder for hver grav. Skemaerne sendes til Region Nordjylland. Region Nordjylland sender de udfyldte skemaer til Danmarks Statistik, jf. Råstoflovens § 29.
12. Indvinder skal betale en afgift til staten for hver m³, der indvindes. Afgiften opkræves af Skat og er for øjeblikket på kr. 5,00 pr. m³. Region Nordjylland giver meddelelse til Skat ved at sende en kopi af råstoftilladelsen.
13. Inden 3 måneder efter boringer mv. efter råstoffer i jorden skal resultaterne indberettes til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS). Indberetningen skal ske på digital form i et format fastsat af GEUS.

Fremmed jord

14. Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

Vandindvinding, grundvandssænkning, overfladevand og dræn

15. Der må ikke indvindes vand i graven, med mindre der foreligger en tilladelse fra kommunen på baggrund af vandforsyningsloven.
16. Der må ikke uden særlig tilladelse fra kommunen foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.
17. Såfremt der i forbindelse med indvindingen bortlægges dræn, kan kommunen forlange disse omlagt for at sikre mod utilsigtet næringstilførsel til søer og lignende.

Fortidsminder og naturhistoriske genstande

18. Hvis der under gravningen forekommer fortidsminder, der ikke er registreret, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang fortidsmindet berøres. Det kan fx være gravpladser, bopladser, kirker og lignende, der ofte giver sig tilkende i form af stenlægninger, potteskår, knogler, trækulsholdigt jord eller lignende. Fundet skal straks anmeldes efter museumslovens § 27.

Anmeldelsen skal ske til Vesthimmerlands Museum.

19. Hvis der i forbindelse med gravningen fremkommer en usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet omgående indstilles i det omfang det berører genstanden. Det kan fx være en geologisk, botanisk

eller zoologisk genstand af fossil eller subfossil karakter eller en meteorit, der er af enestående videnskabelig eller udstillingsmæssig værdi. Fundet skal straks anmeldes efter Museumslovens § 29.

Anmeldelsen skal ske til Naturhistorisk Museum, Wilhelm Meyers Allé 10, Universitetsparken, 8000 Aarhus C., tlf. 86 12 97 77, e-mail: nm@nathist.dk.

20. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende indenfor dette areal.
21. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.
22. De dyrearter der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven (bilag IV-arter), må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier af de omfattede dyrearter. Yngle- eller rasteområder for de arter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven må ikke beskadiges eller ødelægges.

BILAG F: UDDRAG AF MUSEUMSLOVEN – JF. LOVBEK. NR. 358 AF 8. APRIL 2014

§ 27. Den arkæologiske kulturarv omfatter spor af menneskelig virksomhed, der er efterladt fra tidligere tider, dvs. strukturer, konstruktioner, bygningsgrupper, bopladser, grave og gravpladser, flytbare genstande og monumenter og den sammenhæng, hvori disse spor er anbragt.

Stk. 2. findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Fundne genstande der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende kulturhistoriske museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 3. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en arkæologisk undersøgelse, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er afgjort. Senest 1 år efter at anmeldelsen er modtaget, kan arbejdet genoptages, med mindre kulturministeren har afgivet indstilling om erhvervelse af fortidsmindet efter stk. 8.

Stk. 4. Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes af den, for hvis regning jordarbejdet skal udføres.

Stk. 5. Udgiften afholdes dog af kulturministeren, hvis

- 1) årsagen til undersøgelsen er erosion eller jordarbejde i forbindelse hermed eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, medmindre driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, i hvilke tilfælde udgiften afholdes af vedkommende myndighed,
- 2) det kulturhistoriske museum i udtalelsen efter § 25 har oplyst, at jordarbejdet ikke vil indebære en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder, eller
- 3) fortidsmindet fredes efter lov om naturbeskyttelse eller erhverves med henblik på bevaring på stedet efter stk. 8.

Stk. 6. Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til udgifter til arkæologiske undersøgelser, der gennemføres efter stk. 3, jf. stk. 4.

Stk. 7. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, eller indtil spørgsmålet om erhvervelse efter stk. 8 er endeligt afgjort, erstattes af kulturministeren. Kan der ikke opnås enighed om erstatningen, fastsættes denne af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven.

Stk. 8. Finder kulturministeren, at det pågældende fortidsminde bør bevares på stedet for eftertiden, kan kulturministeren erhverve fortidsmindet og eventuelt omkringliggende areal. Erhvervelsen kan ske ved ekspropriation efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 9. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger hertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer fund eller underarbejder kan formodes at fremkomme fund som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 10. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed efter stk. 3 og om gennemførelse af bestemmelserne i stk. 4-6.

§ 29. Findes der i forbindelse med jordarbejde, råstofindvinding eller stenbrydning en for den pågældende lokalitet usædvanlig naturhistorisk genstand, skal arbejdet standses, i det omfang det berører genstanden. Fundet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte naturhistoriske museum. Fundne genstande, der ikke er danekræ, jf. § 31, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

Stk. 2. Kulturministeren beslutter snarest, om arbejdet kan fortsætte, eller om det skal indstilles, indtil der er foretaget en undersøgelse. En undersøgelse skal foretages hurtigst muligt. Udgifter til undersøgelsen afholdes af kulturministeren. For så vidt angår tilfælde, hvor jordarbejdet udføres for en statslig eller kommunal myndighed, afholdes udgiften dog af vedkommende myndighed.

Stk. 3. Private grundejeres tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift, mens undersøgelsen foretages, erstattes af kulturministeren efter bestemmelserne i § 27, stk. 7.

Stk. 4. Kulturministeren eller den, kulturministeren bemyndiger dertil, har til enhver tid uden retskendelse adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer genstande eller under arbejde kan formodes at fremkomme genstande som nævnt i stk. 1. Legitimation skal forevises på forlangende. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten.

Stk. 5. Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om gennemførelse af naturhistoriske undersøgelser efter stk. 2.

BILAG G: HØRINGSSVAR TIL UDKAST AF TILLADELSE - DN VESTHIMMERLAND

DN Vesthimmerland

Dato: 30/10 2022
Til: Region Nordjylland
Fra: Jakob Kortegaard

Hørings svar vedr. erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 3v, 19g, 23g, 3i, 3k, 16t og 17r Blære, Blære

Danmarks Naturfredningsforening anerkender behovet for råstofgrave. Vi ønsker dog, at Region Nordjylland følger deres egen Råstofplan 2020 – og stiller krav om efterbehandling til natur. I denne sag er det et meget lille areal, der bliver efterbehandlet til natur.

Naturbeskyttelse

Indvinding af råstoffer skaber ændringer i landskabet og påvirker naturen i de områder, hvor indvindingen finder sted. Det er Regionens sigte, at der med råstofplanen tages mest muligt hensyn til omgivelserne i planlægningen og når der gives tilladelse til konkrete råstofindvindinger.

Råstofplanlægningen skal sikre en balance mellem behovet for at udlægge nye graveområder og hensynet til natur, miljø og grundvand, hvor råstofferne udvindes. Det betyder, at graveområder, når råstofindvindingen er overstået, bør overgå til naturformål eller rekreative formål i områder, hvor det kan lade sig gøre i forhold til omgivelserne.

DN's politik for råstofgrave er: Efterbehandling af råstofområder altid bliver til natur. Råstofgrave på land, selv få meter dybe lergrave, er som magneter for hjemmehørende biodiversitet, som har svært ved at finde den næringsfattigdom, som råstofgravene har i overflod. Artsrige hotspots i forladte råstofgrave er talrige, og udgør reglen mere end undtagelsen.

Danmarks Naturfredningsforening Vesthimmerland har følgende konkrete kommentarer:

Afsnit 1.4 Bilag IV arter (side 9) og afsnit 5.5 (side 30 og frem)

Det er uklart hvad Region Nordjylland bruger som grundlag for vurderingen.

Citat fra afsnit 5.5: "De nærmeste § 3-beskyttede søer ligger hhv. ca. 17 m syd og 30 m nordøst for projektområdet. Søen beliggende nordøst for projektområdet er funktionelt sammenhængende med en § 3-beskyttet mose. Denne mose er beliggende ca. 10 m projektområdet."

DN Vesthimmerland finder et ikke særligt indlysende, at tilladelsen ikke vil påvirke yngle- eller rasteområder udenfor projektområdet (særligt søerne). DN Vesthimmerland efterlyser argumentation for, hvordan projektet vil påvirke søerne. Øverst side 33 kunne man foranlediges til at tro, at Region Nordjylland ikke mener, at der er tilknyttet bilag IV-arter til søer, da søer behændigt er "sprunget over" i remsen.

DN Vesthimmerland mener stadig ikke, at manglende registreringer i Naturbasen, Danmarks Naturdata og arter.dk kan bruges som argumentation for noget som helst. Positive registreringer påviser arter, men manglende registreringer påviser netop ikke fravær af arter. Manglende registreringer kan lige så godt skyldes manglende undersøgelser, f.eks. pga. manglende offentlig adgang.

DN Vesthimmerland vil derfor opfordre til en lidt mere grundig sagsbehandling.

Afsnit 2.1.4 Efterbehandling og bilag B + C

DNs politik er, at alle råstofgrave efterbehandles til natur. Særligt set i lyset af den brede forståelse af udtagning af landbrugsjord til natur og at der kan skabes høj naturværdi i en gammel grusgrav.

Det fremgår af kortskitse C, at den sydvendte skrænt bliver med hældningen 1:2. Dette er attraktivt naturmæssigt. Men det fremgår også i bilag C, at alle skrænterne er med hældning 1:2, hvilket ikke er i overensstemmelse med vilkår 29 og 31.

Efterbehandlingskitsen er indsendt af den ene lodsejer. Det er uklart om efterbehandlingsplanen vedr. hele projektarealet eftersom der er to lodsejere. Efterbehandlingsplanen/bilag B+C er ikke konsistent i brugen af hegn eller støjvolde. Det kan undre meget, at der ikke er etableret støjvolde øst og vest for arbejdsområdet, som må forventes at støje mest.

Den medsendte efterbehandlingsplan fremstår ukonkret, uambitiøs og måske i strid med vilkår 29 og 31.

Naturbeskrivelsen i bilag C er fraværende.

Dele af området er i dag beskyttet af morænelerslag, der fjernes for at kunne grave sand/grus. Der er tale om op til 3 meter moræneler som formodentlig bliver tykkere mod vest (Blære by). Da der fjernes både ler og sand til en dybde på ca. 2 meter over grundvandsspejlet, er graveområdet efterfølgende langt mere sårbart overfor både nitrat og pesticider som tilføres ved landbrugsdrift end før gravningen. Af hensyn til en mulig fremtidig grundvandsindvinding i området og sikring af en udvidelse af grundvands indvinding nord for området, mener DN, at området efter gravning ikke bør anvendes til landbrugsmæssig dyrkning. Skråningerne bør ikke kunne bruges til kørsel med landbrugsmaskiner, da DN ikke mener at bunden bør bruges til almindelig landbrugsdrift. DN mener, at skrænter bør fremstå som egentlige skrænter, hvor f.eks. svaler og andre dyr/insekter kan bygge reder m.m. DN foreslå, at graveområdet skal efterbehandles til tør natur, som er en sjælden naturtype i Danmark. Det underliggende SD magasin skal beskyttes til fremtidig mulig indvinding af grundvand. DN mener ikke, at bunden af graven skal anvendes til aktiviteter, der kan skade eller forstyrre den særlig natur der naturligt vil indvandre efter graveophør

DN Vesthimmerland vil opfordre til, at projektområdet efterbehandles til natur, og at efterbehandlingen har fokus på høj biodiversitet. Denne opfordring understøttes også af grundvandsforhold.

Afsnit 2.1.3 Driftstider og 2.1.7 Støj og vibrationer

Driftstiden er udvidet med en time fra 17:00 til 18:00 i forhold til det normale. En udvidelse af normal driftstid vil øge påvirkningen af de nærliggende naturområder og boliger med lys- og støjforurening. Hvorfor må der støjes i perioden 18:00-07:00, når det er udenfor driftstiden?

I tabel side 13 er driftstiden 07:00-18:00. Vilkår 26: det er uklart hvordan "kortere perioder" for udvidelse af driftstiden skal fortolkes. Formuleringerne giver Region Nordjylland mulighed for at dispensere til døgndrift i en ikke nærmere defineret "kortere periode".

DN Vesthimmerland vil opfordre til tydelig og præcis angivelse af driftstider og dispensationsmuligheder, samt af der ikke er mulighed for dispensation til døgndrift.

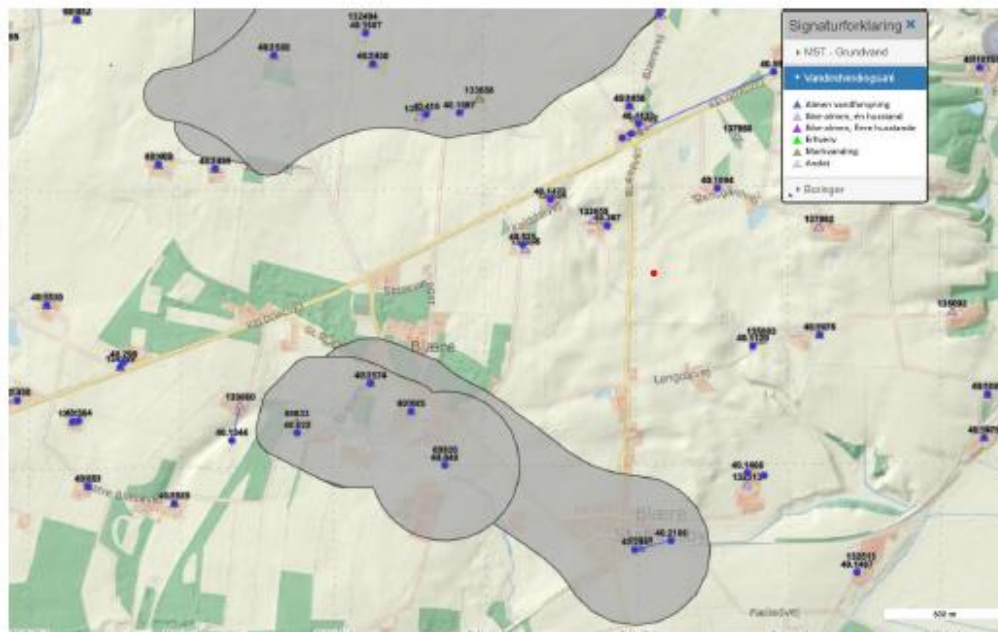
Afsnit 5.4 Grundvand og overfladevand

De dybe magasiner ikke vil blive påvirket af gravearbejdet. Der fjernes en del moræneler i graveområdet og desuden bortgraves til ca. 2 meter over grundvandsspejlet. Det betyder, at grundvandet under bunden af graveområdet vil være langt mere sårbart overfor direkte forurening af både olie og kemikaliespild, landbrugskemikalier som pesticider og deres nedbrydningsprodukter, samt en større direkte forurening af næringsstoffer.

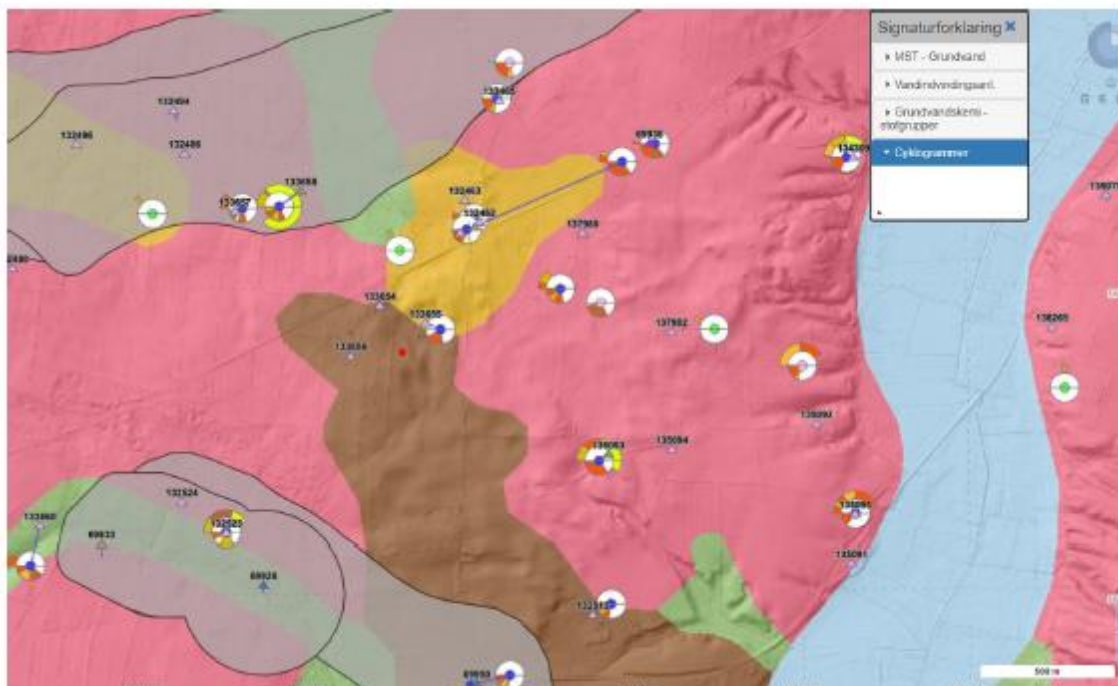
Generelt:

Der ligger ikke indvindingsoplande i nærheden af graveområdet. De nærmeste almene vandværksboringer ligger mere end 500 meter fra graveområdet, mens der er nogle små private anlæg, der forsyner enkelte husstande, tæt ved graveområdet. Der skal ikke pumpes grundvand for at sænke grundvandsspejlet under gravearbejdet, og der skal ikke indvindes grundvand til bearbejdning af råmaterialer (vilkår 15). Der planlægges ikke at grave til grundvandsspejlet, og derfor vil gravningen ikke påvirke de nærliggende private boringer.

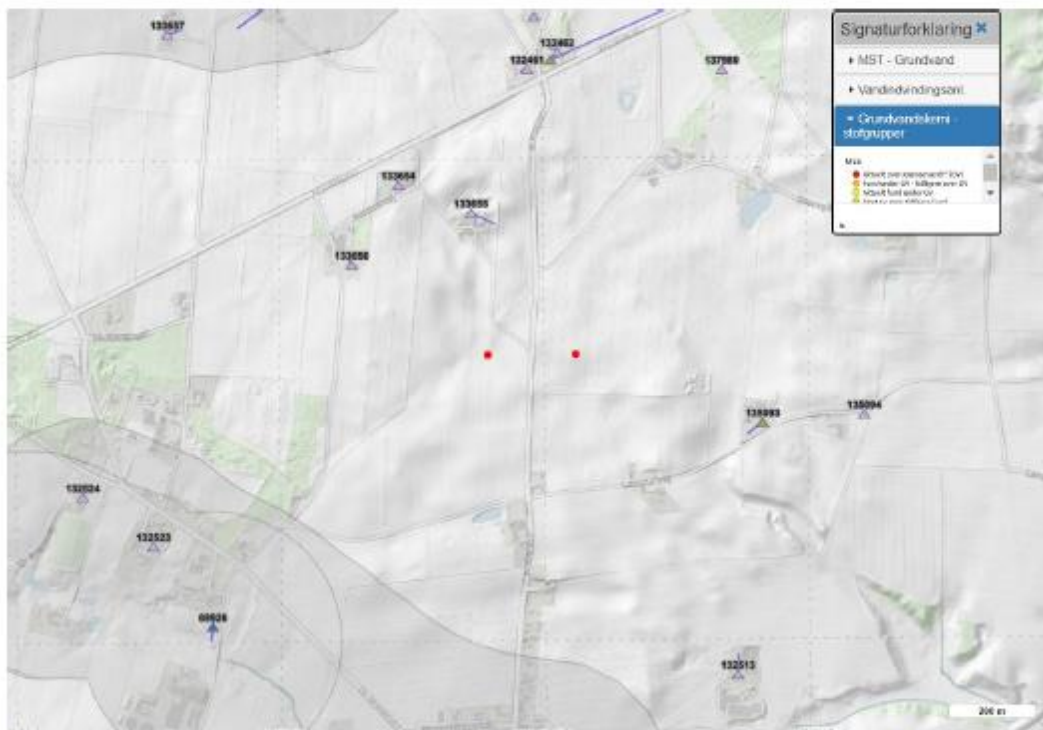
Der er ikke noget der tyder på, at der er grundvandsforhold som direkte vil kunne påvirkes negativt. Det er dog vigtigt at beskytte de efterladte arealer, som på grund af manglende lerlag, og en meget tynd umættet zone, vil være sårbar overfor grundvandsforurening.

Nyt graveområde vest for blærevej, indvindingsoplande boringer og oplande

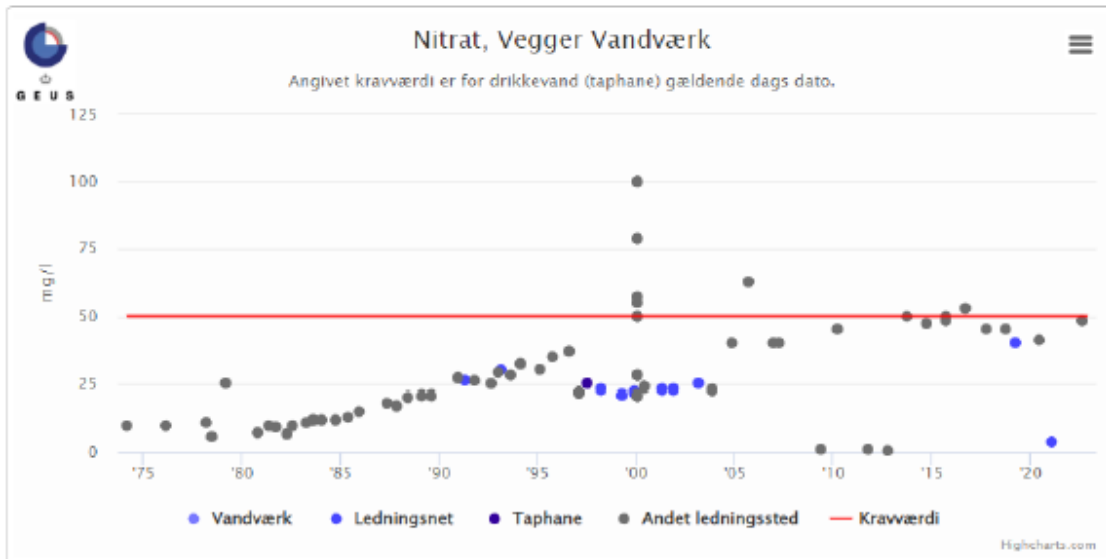

Det geologiske jordartskort viser, at graveområdet ligger i et område domineret af tynde morænelers lag og af smeltevandssand og grus, mens de grønne farver viser områder med tørv og ferskvandsaflejringer.

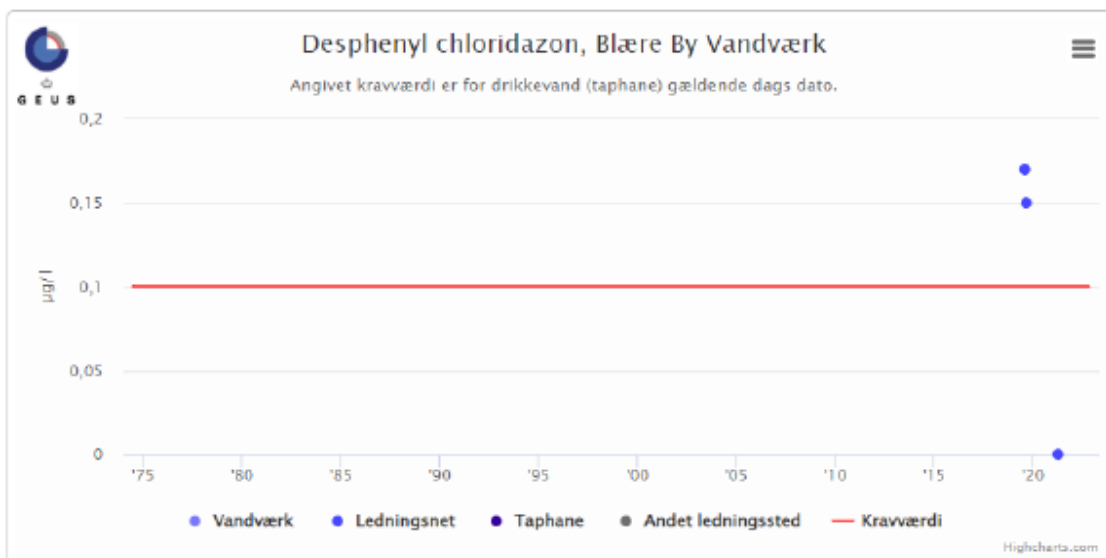

Terrænskyggekortet viser, at graveområdet ligger i et svagt kuperet område. Terræn og vandløb indikerer at grundvandet strømmer mod nordøst for at ende i vandløb nord for graveområdet. En ændret indvindings strategi i Vegger vandværkerne kan dog betyde, at der trækkes vand fra syd mod et nyt opland. Da der i forvejen er meget høje nitrat koncentrationer vil bortgravning af beskyttende lerlag betyde stigende koncentrationer af nitrat, som dermed i drikkevandet kan overskride grænseværdien på 50 mg/l. I dag, er koncentrationen i drikkevandet 48 mg/l.

Samtidig skal der gøres opmærksom på, at drikkevandet i Blære by vandværk tidligere har indeholdt desphenyl chloridazon i ret høje koncentrationer over grænseværdien.

Nitrat i drikkevand, Vegger VV

Desphenyl Chloridazon i drikkevand. Blære By VV

Tilladelse til erhvervsmæssig
råstofindvinding af sand, sten og
grus

Regional Udvikling
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder